

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (2895) 2005 SEPTEMBER-RUGSĖJIS 6 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Dabartinis devyngalvis

JAV prezidento G.W. Bušo prieš trejus metus paskelbtas karas su terorizmu tęsiasi. Kol kas jokio apčiuopiamo laimėjimo nematyti. O tik vis labiau ir plačiau abejojama, ar pasirinktas taikiny tikrai buvo tas, į kurį norėta smogti?

SAVIŽUDIŠKAS terorizmas nesiliauja, net plečiasi. Tam baisiam ginklui priešginklis dar neišrastas. Mat kovoti su žmonėmis, kurie nori mirti, turbūt yra sunkiausia. Su tais sunkumais siejasi ir kylanti baimė, kad vieną kartą koks savižudys neapsijuostų branduoliniu užtaisų, kurio sprogo padarinius nesunku įsivaizduoti. Kaip stabdyti tuos savižudiškus veiksmus, jokių užuominų negirdėti. Tik plačiai skleidžiami priekaištavimai, kad teroristai žudo nekaltus žmones, ir aiškinama, jog tokiais veiksmais jie nieko nelaimės. Jų vadai betgi ironizuodami atsikerta, kad JAV karą laimėjo dviem smūgiais nužudžiusi daugiau kaip 200, 000 nekaltų civilių japonų Hirošimoje ir Nagasakyje. Tos šių dienų siaubingos būklės negalėdamos pakeisti, demokratinės šalys stengiasi stiprinti savo saugumą ir ieško būdų, kaip tai padaryti. Susilaukia ir paradoksų. Kai nori sugriežtinti imigracijos bei gyventojų judėjimo kontrolę, piestu stoja žmogaus teisės ginti organizacijos. Žinoma, to ir reikia teroristinių užmačių planuotojams, dargi tų šalių lygiateisiams piliečiams... Bėgama ratu, o laikas irgi bėga, ir vargu ar jis bus naudingas su terorizmu kovojantiems. Pasigirsta balsų, kad laikas kirsti to blogio šaknis, kurios neva glūdi Artimuose Rytuose. Girdi, ten teisingai sutvarkius problemas, terorizmas sumažėtų. Tarkim, kad Izraelio ministras pirmininkas A. Šaronas padarė gerą pradžią. Pasaulis laukia, kas bus toliau?

TERORIZMAS nėra nei šių laikų, nei kurios nors žmonių grupės ar tautos išradimas. Visais amžiais jo yra buvę visur. Ar jis, kaip toks, kada bus nugalėtas, ir tai fizine jėga – tenka abejoti. Užtat ir dabartinis karas su juo, tiksliau su Afganistanu ir Iraku, vargu ar ką nors pakeis, nebent vėl sustiprins prarastą JAV ir D. Britanijos įtaką tuose alyva persunktuose kraštuose? Kaip, kieno ir kodėl bebūtų organizuojamas terorizmas, virš visko iškyla dažnai kitais vardais vadinamas valstybinis terorizmas. Belieka tik prisiminti netolimą praeitį. Mes, lietuviai ir nelietuviai, išgyvenome valstybinio terorizmo siaubą, itin žiauriai pasireiškusi 1940-1941 metais. Sovietų Sąjungos komunistai be atodairos žudė vadinamuosius liaudies priešus, Vokietijos naciai, vietinių talkinami – žydus. Žinoma, šį terorizmą kiti bando priskirti neišvengiamai karo eigai, bet tai tik dangstymas tikrovės, kuri itin nemaloni tos eigos dalyviams ar jų palikuonims. Prisimintini ir patys naujausi laikai – Medininkų bei Sausio 13-tosios žudynės, laisvės siekiančių nekaltų žmonių naikinimas. Nors Sovietų Sąjunga griuvo, Maskva nusikaltėlių neišduoda, nes jie savi, jie "divyriai". Tai tik paliudija valstybinio terorizmo egzistavimą, paremtą ne teise, bet jėga. O terorizmą mažintų ne jėga, bet teisingumo iškėlimas virš visko. Ne bomba, bet kas nors kitas turėtų sprogti žmogaus širdyje. Ar to kas sulauks? Galbūt, jei rimta kova su terorizmu vieną kartą liautųsi būti vykdoma pagal dėsni "akis už akį". Terorizmą sumažintų ir jį silpnintų įprastų priespaudų naikinimas, jautresnis atžvelgis į teisingumą, paveikesnis žmoniškumo ir politikos derinys. Kai įvairūs tarpvalstybiniai bei tarptautiniai nesutarimai šaukiasi ne sąžinės, bet jėgos pagalbos – seksime ir toliau ilgą pasaką apie buvusius geresnius laikus... Č.S.

Toronto "Volungės", Ročesterio "Putino" chorų dalyviai išvykoje į Ispaniją š.m. liepos mėn. po koncerto Tui miesto katedroje
Ntr. T. Pabrėžos

"Lietuva brangi" skambėjo Ispanijoje

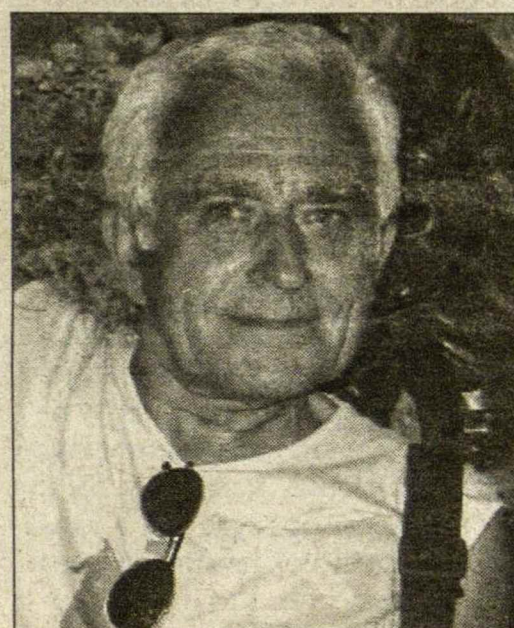
Toronto volungiečių koncertinė kelionė, palikusi
neužmirštamus įspūdžius

DANGUOLĖ LELENE

Šių metų liepos 9 d. dalis "Volungės" choristų bei prie mūsų prisijungusių ročesteriečių iš "Putino" choro su jų vadovu Raimundu Obaliu išsiruošėme Ispanijon.

Išlipę iš "Sata" oro linijos lėktuvo Porto oro uoste (Portugalija), pamatėme grupę besišypsančių žmonių, kurių priekyje stovėjo aukštas, malonaus veido žilaplaukis vyras. Vėliau sužinojome, kad tai buvo "Apaštalo Jokūbo kolegijos (Apostol Santiago colegio)" choro vadovas Rimas Zdanavičius, savanoriškai sutikęs būti mūsų vedliu, vertėju, globėju, patarėju. Geraširdžiai ispanai mus pasitiko lietuviškai dainuodami *Lietuva brangi*. Tai mums buvo maloni staigmena – ne vienas iš mūsų nubraukėme ašarą. Susitarėme kas su kuo važiuosime ir pasukome į šiaurę – Galicijos ir jos miesto Vigo link. Negalėdami susikalbėti su mus vežusiais ispanais – dainavome visame pasaulyje žinomas melodijas iš operų, operėlių, romansus, italų meilės dainas. Nuo pat pirmų susitikimo minučių pajutome, kad mus jungia daina, kuri tirpdo nesuskalbėjimo, svetimumo likučius ir tampame vis geresniais bičiuliais. Važiavome neskubėdami, vis stabtelėdami prie žymesnių ir vertų aplankyti vietovių.

Pirmasis ir vienas iš labiausiai atmintyje išlikusių vaizdų buvo sustojimas prie keltų pastatų griuvėsių, šalia kurių stovi restauruotas ir jų namelis su šiaudiniu stogu. Supratome, kad Ispanija mena dar priešistorinius laikus. "Senovės graikai Ispanijos kraštą vadino Vakarų žvaigždės šalimi – Hesperia, o Romos imperijos laikais visas Iberijos pusiasalis buvo vadinamas Hispania. Iš to kildinamas ir Ispanijos (España) pavadinimas. Pirmieji duomenys apie Iberijos pusiasalio

Volungiečių palydovas Ispanijoje ir Apaštalo Jokūbo kolegijos choro vadovas Rimas Zdanavičius Ntr. J. Kriščiūnienės

gyventojus pateikiami antikos autorių, kurie mini 1 tūkstantmetį pr. Kristų ten gyvenusias iberų gentis. Vėliau, V šimtmeityje prieš Kr., į pusiasalį atsikėlė keltai. Esame Galicijoje (Ispanijos šiaurės vakaruose) netoli Pontavedros miestelio. Šiame regione randama daug megalitinių paminklų iš neolito laikotarpio. Matome išlikusius keltų namų pamatus. Anuomet, keltai čia, Galicijoje, įsteigė federacines bendruomenes ir išiliejo į vietinę Castrena kultūrą. Ar į šiaurinę Ispaniją keltai persikėlė veikiami taikių kultūrinių kontaktų su vietinėmis iberų gentimis – nėra aišku. Tačiau šiaurinėje Ispanijos dalyje gyvenančios gentys vadinamos keltiberais – dėstė pirmąją Ispanijos istorijos pamoką Rimas Zdanavičius.

Vėliau sustojom prie benediktinų vienuolyno ant Pontavedros įlankos kranto. Jis buvo labiau panašus į tvirtovę – akmeninėmis sienomis su aukštai esančiais langeliais. Įspūdingai atrodė nuo senumo apžėlusį ir apsamanojusį vienuolyno varpinę. Čia Rimas pasakojo, kad "vietos patriotų teigimu, iš Pon-

tavedros įlankos uosto išplaukė vienas iš Kolumbo laivų, o ir pats Kolumbas esąs gimęs visai ne Genujoj, o Pontavedroj". Šalia nedidelės užieigėlės vaisinomis ispanišku vynu, sūriu ir kumpiu, kuris skoniui labai panašus į lietuvišką kaimo kumpį. Ir... dainavome, dainavome su savo naujaisiais bičiuliais. Taip pat čia mums buvo išdalinti krepšeliai, kuriuose radome kelionės programą, Vigo miesto žemėlapi, brošiūras apie jį ir keletą plakatų, ant kurių po nuostabiais miesto vaizdais radome užrašą *VIGO – UNA CIUDAD, TODO UN MUNDO* ("Vigo - vienintelis miestas pasaulyje").

Kitą dieną keliavome Atlanto vandenyno pakrante, aplankydami mažus, tūkstantį metų skaičiuojančius miestelius, kurių kiekvienas turi savitą istoriją. Vaikščiojom siauromis, akmenimis grįstomis, žvejų kaimelio Vigran gatvėmis, stebėdami akmeninius sandėliukus ir prieplaukas, kur senovės žvejų laiveliai priplaukdavo iškrauti žuvų. O Grovės kaimelyje Rimas pasakojo, kad ispanai labai religingi. – "99% Ispanijos gyventojų – katalikai. Kaimelyje daug aikštelių su akmeniniais kryžiais. Švenčių metu apeinami visi jie, prie kiekvieno pasimeldžiant". Netoli Arousos įlankos sustojome prie 1500 metų senumo romaniškos ansktyvųjų viduramžių bažnytelės. "Vietos gyventojų yra pasakojama tokia legenda: moterys, kurios negali susilaukti vaikų, Joninių naktį ateina čia, nulipa senais, akmeniniais laiptais iki vandens, palaukia kol devynios bangos nuskals joms kojas, sukalba poteries ir eina miegot... vienos" – pabaigoje pašmaikštavo mūsų šaunūs vedlys.

Nukelta į 4-tą psl.

Šiame numeryje

"Lietuva brangi" skambėjo Ispanijoje - 1,4 psl.

Tikros ir netikros sukaktys - 2,5 psl.

Keisis Lietuvos karinis laivynas? - 3 psl.

Čiurlionio menas - į visuomenę - 8 psl.

"Lietuvių literatūros skaitiniai" - 9 psl.

Močiutės pasakojimai - 10,11 psl.

Pasaulio lietuvių žaidynės Vilniuje - 12 psl.

Su Jadvyga Matulaitiene atsisveikinant - 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802

E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: vyr. red. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, mėmė - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Kryžių kalno atlydai įvyko liepos 30 d., kartu su Šiaulių vyskupijos jaunimo choro švente. Iš Šiaulių katedros maldininkai pradėjo trijų valandų eiseną į Kryžių kalną, vadovaujant vyskupui E. Bartuliui. Kartu žygiavo Lietuvos kariai. Po Atgailos sakramento šventimo, Mišių koncelebracijai vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, SJ, kartu jas aukoją apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Peter Stephan Zurbruggen ir kiti vyskupai bei kunigai. Giedojo jungtinis Šiaulių vyskupijos choras. Mišių metu nuncijus perdavė tikintiesiems Šventojo Tėvo Benedikto XVI sveikinimą bei apaštališkąjį palaiminimą. Po Mišių vyko Šiaulių vyskupijos jaunimo chorų šventė, kurioje buvo ir Telšių seminarijos auklėtinių spektaklis.

Iškilmingas pal. Jurgio Matulaičio minėjimas ir atlydai įvyko Marijampolės bazilikoje liepos 10-17 d.d. Kasdien buvo aukojamos Mišios įvairiomis intencijomis. Liepos 16 d. apie 170 jaunuolių iš įvairių vyskupijos parapijų pasirodė maldininkų kelionei pėsčiomis į pal. Jurgio Matulaičio tėviškę Lūginėje, gavo vysk. Rimanto Norvilos palaiminimą. Liepos 17 d. įvyko pagrindinės atlydų iškilmės – Mišios, Eucharistinė eiseną ir agapę seminarijos kiemelyje.

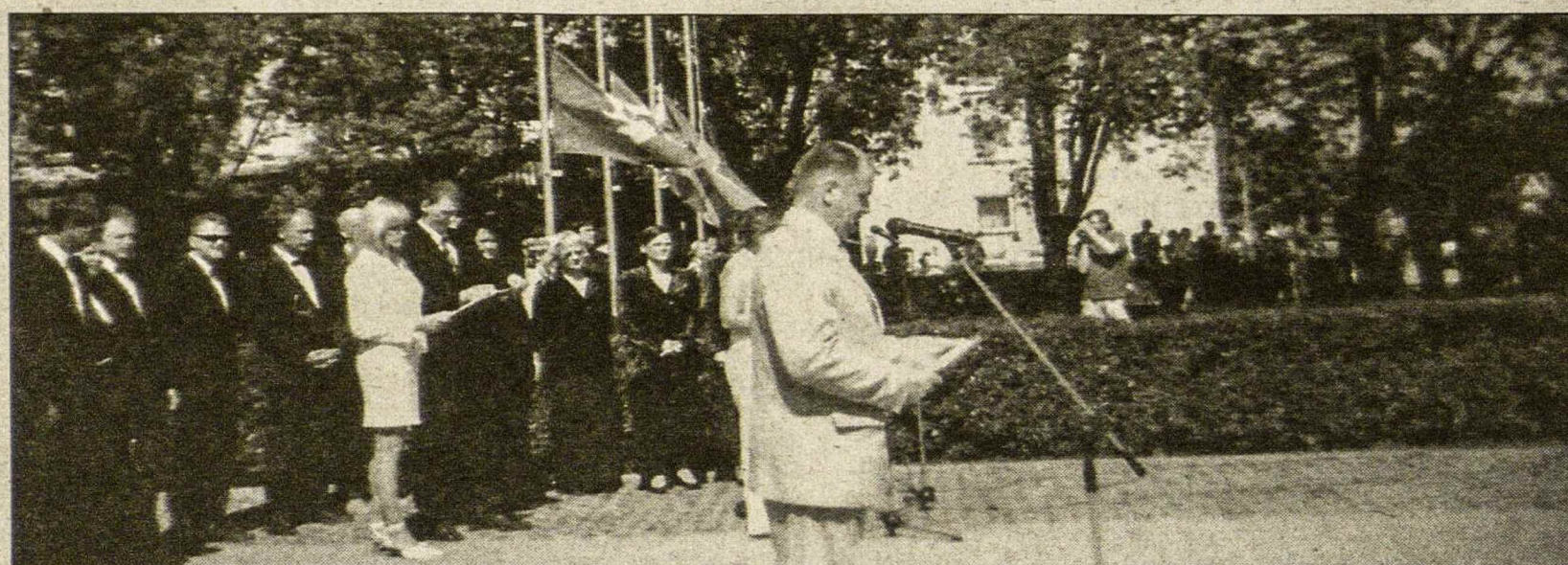
Šeimų stovykla Aš esu pasaulio šviesa įvyko liepos 6-10 d.d. Panevėžio vyskupijoje, Baltriskėje. Kasdien vyko pasikaitos Šv. Rašto temomis, Mišios, Švč. Sakramento adoracija, Valandų liturgija. Šeimos gyveno Tiberiados brolių maldos tvarka. Buvo proga su tuoktiniams pabūti kartu, šeimoms pabendrauti, o ir stovyklautojams vienuoje pabūti, atnaujinti santykių su Dievu.

Panevėžio ir Krekenavos dekanatų jaunimo dienos įvyko liepos 3 d. Truskavoje, dalyvavo apie 200 jaunimo. Jomis užbaigta 80-ties maldininkų 160 km kelionė iš Krikštėnų į Truskavą, kuriai vadovavo bendruomenės "Pain de Vie" steigėjas Pascal Pingault iš Prancūzijos. Mišias aukoją Panevėžio vysk. Jonas Kauneckas ir kiti kunigai.

Mokslininkė Aldona Vasiliauskienė buvo pagerbta liepos 14 d. Kupiškėje padėkos Mišiomis, kurias aukoją Panevėžio vyskupo generalvikaras dr. Robertas Pukenis ir kiti dvasiškiai. Kartu meldėsi 20 kunigų. Mokslininkės 60-mečio proga surengta jos nuveiktų darbų kultūros, mokslo, religijos srityse paroda. Meninė programa ir sveikiniai vyko miesto bibliotekoje. Už jos nuveiktus darbus tyrinėjant bazilijonų istoriją, veiklą dėkojo Vilniaus Švč. Trejybės graikų apeigų Katalikų bažnyčios klebonas Petro Pavlo Jachimiec kartu su broliu Terencijumi.

Šv. Mišių patarnautojų stovykla Pašaukei mane įvyko pirmą kartą Telšių vyskupijoje liepos 13-17 d.d. Žemaičių Kalvarijoje, buvusiam dominikonų vienuolyne stovyklą surengė Telšių vyskupijos jaunimo centras ir Telšių vyskupo V. Borisevičiaus kunigų seminarija, atsiliepdami į Telšių vyskupo J. Borutos, SJ, raginimą daugiau dėmesio skirti naujų pašaukimų ugdymui. Stovykloje iškeltos trys pagrindinės temos apie patarnautoją kaip gero žodžio apaštalą, Viešpaties laiko apaštalą ir Viešpaties slėpinio apaštalą. Stovyklautojai mokėsi liturgijos, laisvalaikio žaidimų, mąstymą ugdančių žaidimų, keliavo į Platelius.

Tikros ir netikros sukaktys

Širvintose prie savivaldybės rūmų sveikinimo kalbą savo Lenkijos savivaldybės atstovas. Žemiau: Širvintų raj. meras Vytautas Šimonėlis sako kalbą vėliavų pakėlimo iškilmėje

Ntr. V. Aleknos

VIKTORAS ALEKNA

Lietuvoje kasmet, kas mėnesį, net kas savaitę minimos įvairios sukaktys: valstybės, įvairių įvykių žmonių gyvenimo. Tos sukaktys kartais ne visai tikslios. Pavyzdžiui, jau seniai minimas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino laiškas popiežiui, parašytas 1323 m. Vilniuje. Žmonėms Vilnius pasirodė paminėtas pirmą kartą ir manyta, kad būtent tais metais Vilnius ir buvęs pastatytas, ir 1923 m. buvo paminėta Vilniaus miesto 600 m. įkūrimo sukaktis.

Vėliau ir kiti įvairių vietovių paminėjimai buvo laikomi vietovės įkūrimo metais ir minimos sukaktys. Pavyzdžiui, Mindaugas 1253 m. užrašė Raseinius ir kai kurias kitas vietas kalavijuočiams bei Rygos vyskupui, tai žmonės ligšiol tebemano, kad Raseiniai buvę įkurti tuokart 1253 m. Todėl 2003 m. Raseinių visuomenė labai iškilmingai ir gražiai paminėjo 750 metų Raseinių įkūrimo sukaktį. Sukaktis buvo švenčiama net tris dienas, buvo daug kalbėta garsiai ir tyliau, ir visi tvirtino, kad minima 750 metų Raseinių įkūrimo sukaktis. Iš tikrųjų Raseiniai, jeigu jau buvo galima kam nors juos atiduoti, turėjo būti pradėti daug anksčiau. 1253 m. ant kurio nors Raseinių vietovės kalnelio, o tokių kalnelių ten ir dabar yra mažiau, aštuoni, tada jau stovėjo ir pilis ar net kelios pilys, tų pilių viršininkai nepritarė Mindaugui, tai jis užpykęs Raseinius ir užrašė kalavijuočiams. Ir ta sukaktis buvo netikra.

Žinoma, minimos ir tikros sukaktys. Tais pačiais 2003 m. Panevėžys minėjo penkių šimtų metų įkūrimo sukaktį. Iš tikrųjų toje vietoje, kur dabar nemažas Panevėžio miestas, šešioliktojo šimtmečio pradžioje buvo tik karaliaus dvaras, kurio dalį žemės Didysis Lietuvos kunigaikštis Aleksandras užrašė Ramygalos klebonui ir jį įpareigojo užrašytoje žemėje pastatyti bažnyčią prie Nevėžio. Klebonas tais pačiais metais pradėjo statyti bažnyčią, kuri buvo baig-

ta 1507 m. Ir vietovė pradėta vadinti Panevėžys.

Taigi panevėžiškiai miesto įkūrimo 500 metų sukaktį pagerbtai minėjo 2003 metais.

Širvintos

2000-aisiais metais minėjo savo 525 metų įkūrimo sukaktį. Tada – 1475 metais dabartinių Širvintų vietoje nieko nebuvo, t.y. augo girios, per kurias tekėjo sraunus vingiuotas upelis Širvinta. Širvintos tada priklausė Lietuvos didžiūnams Astikams. Viena Astikaitė tada buvo įsikūrusi dvare už kokių septynių kilometrų į rytus nuo dabartinių Širvintų. Ir dabar ten yra vietovė *Astikai*, kurioje yra vos viena nedidelė sodyba.

Taigi ta Astikaitė 1475 m. kairėje Širvintos upės pusėje ir pastatė medinę bažnytelę. Prie bažnytelės reikėjo ir namelio kunigui, gal kito namelio bažnyčios tarnams. Netoliėjo kelias iš Vilniaus į Ukmergę ir pamazū emė didėti gyvenvietė prie bažnyčios. Ją pavadino Širvintomis. Ilgai – šimtmečiais tos Širvintos buvo nedidelis miestelis kairėje Širvintos upės pusėje. Kelias iš Vilniaus į Ukmergę ejo per vidurį Širvintų. 1862 m. Širvintose buvo pastatyta nauja mūrinė bažnyčia, kuri puošia Širvintas ir šandien. 1920 m. lapkritį į Širvintas veržėsi lenkų kariuomenės būriai, bet lietuvių kariai lenkus atmušė ir Širvintos atliko Lietuvai.

Širvintų istorija nesudėtinga. Bet dabartiniai Širvintų gyventojai ir vietos valdžia 2000-aisiais metais net tris dienas šventė Širvintų 525 metų sukaktį. Buvo įvairių renginių: ir rimtų, ir pramoginių. Šventė vyko 2000-ųjų m. birželio 23-25 d. Pirmą renginio dieną vyko ir rajono tarybos posėdis, kuriame kilo pasiūlymas kam nors suteikti Širvintų krašto garbės piliečio vardą.

Ir toks vardas buvo suteiktas ne viename, o dviejuose asmenimis: Kernavės klebonui monsinjorui Česlovui Krivaičiui (1931. VII.18–2004. VIII.17) ir mokytojui pensininkui Viktorui Aleknai. Monsinjoras Č. Kri-

vaitis Kernavėje klebonu dirbo dvidešimt penkerius metus ir per tuos metus labai daug nuveikė. Visų pirma atnaujino Kernavės šventovę, statytą 1911-1920 metais. Sovietų valdžia buvo nusavinusi ne tik šventovės žemę, bet ir atėmusi kleboniją bei kitus ūkio pastatus. Kun. klebonas Č. Krivaitis atgavo sklypelį žemės ir jame pastatė klebonijos pastatą, kurio viename šone buvo įrengtas net trijų kambarėlių etnografinis bei spaudos muziejus. Nuostabus buvo ir klebonijos kiemas. Aptvertame plote buvo iškastas traukinėlis, o apmūrytos sienelės – tikras Lietuvos žemėlapis. Prieš karą aikštelėje į rytus nuo bažnyčios Kernavės mokytojas J. Šiaučius buvo pastatydinęs geležinį vilką. Sovietai vilką nugriovė. Mons. A. Svarinskas, jau atkūrus Lietuvą, atstatė ir geležinį vilką, tik kitoje vietoje. Taip pat pastatydino paminklą Mozei, Vytautui Didžiajam, kun. Švogžiui-Milžinui...

Už visus tuos ir kitus darbus rajono taryba monsinjorui Česlovui Krivaičiui suteikė Širvintų krašto garbės piliečio m. 1 vardą.

Tame pačiame posėdyje Širvintų krašto garbės piliečio vardas buvo suteiktas ir mokytojui pensininkui Viktorui Aleknai (g.1915.V.19), Širvintų rajone gyvenusiam ir dirbusiam 1964-1998 metais.

Šiais, 2005 metais, Širvintos minėjo ir 530 metų sukaktį. Iškilniai buvo švenčiamos net keturios dienos – gegužės 25-29 d. Ši kartą šventė buvo dar šaunesnė. Svarbiausių iškilnių diena – gegužės 28 Širvintas aplankė Norvegijos, Švedijos, Vokietijos, Lenkijos, Gudijos ir Ukrainos pasiuntiniai. Tos dienos tarybos posėdyje trečiuoju Širvintos krašto garbės piliečiu buvo išrinktas Irvys Šeinius (g. 1922 m. Stokholme).

Irvys Šeinius – tai žinomo lietuvių rašytojo Igno Jurkūno-Šeinaus, gimusio 1889 m. balandžio 2 d. Širvintų raj., Bagaslaviškio parapijos Šeiniūnų kaime sūnus.

Nukelta į 5-tą psl.

Merkinės kryžių kalnelis Lietuvos laisvės kovotojams pagerbti
Ntr. V. Kolyčiaus

Keisis Lietuvos karinis laivynas?

B. STUNDŽIA

Spaudoje pasirodė žinia, kad karinių jūros pajėgų du fregatos tipo laivai "Aukštaitis" ir "Žemaitis", pagal NATO nurodymus, bus perduoti Gruzijai. Vietoje tų fregatų ketinama įsigyti daugiau mažesnių ir greitesnių laivų.

Tobulinant raketinius ginklus, didžiosios jūrinės valstybės susiduria su problema, kaip apsaugoti didžiuosius karo laivus, lėktuvnešius, kautynių laivus, kreiserius. Jau II Pasauliniame kare didžiųjų laivų nuostoliai buvo nemaži, ne tik dėl tiesioginių kautynių, bet ir dėl nardlaivių ir lėktuvų, bei greitlaivių puolimo. Falklando kare jau ir raketiniai ginklai pasirodė veiksmingi.

Negirdėti, kad dabar būtų statomi didieji laivai, kaip lėktuvnešiai, kurių igulas sudarytų 2000-3000 jūreivių ir lakūnų. Tobulinami ir priešraketiniai ginklai, bet dar nežinia kaip jie veiksmingi. Raketiniai ginklai, kaip parodė karo veiksmiai Irake, sudaro nemažą pavojų ir lėktuvams.

Atrodo, kad didėja susidomėjimas mažesniais karo laivais, kurie galėtų sėkmingiau veikti pusiau uždaroje jūroje, kaip pvz. Baltijoje. Mažuosius karo laivus per du pasaulinius karus sėkmingai panaudojo italai. Antrajame pasauliniame kare italai, po pralaimėtų kautynių prieš stiprų britų Viduržemio laivyną prie Matapan, išlikusius didžiuosius laivus sutraukė į uostus, ir jie daugiau atviroje jūroje nepasirodė. Po to buvo nutarta jūroje naudoti kitus kariavimo būdus. Prisimindami Pirmojo karo laimėjimus prieš Austro-Vengrijos laivyną, kai paskandino kreiserį "Viribus unitis" ir kitus žygius bei įgytą patyrimą, sudarė mažo laivyno dalinį "X Mas Flotilla". Jos vadovu buvo nardlaivių karininkas J.V. Borghese.

Į šį dalinį įėjo geri plaukikai jūreiviai, narai, gabūs technikai ir laivų statybos bei mechanikos inžinieriai. Kovos priemonės buvo įvairios: stengiasi tobulinti jau naudotas ir kurti naujas. Pradžioje narai pritvirtindavo prie laivų dugno minas, o vėliau padirbo žmonių vairuojamas torpedas, puola masias sprogmenų prikrautas valtis, dviejų jūreivių valdomas nardvaltes ir nedidelius greitlaivius. 1941-1943 metais britus stebino jų Viduržemio jūros bazėse, Aleksandrijoje, Maltoje, Alžyre ir Gibraltare įvykę sprogimai, kurie paskandino arba sužalojo apie ketvirtį milijono tonų laivų. Britai neteko dviejų kautynių laivų – "Queen Elizabeth 4" ir "Valiant" po 32,000 tonų, kreiserio "York" 10,000 tonų ir vieno naikintojo. Prekybinių laivų nuostoliai buvo 1,897,662 tonų. Šie duomenys rodo, kad maži laiviukščiai, drąsūs jūreivių valdomi, gali padaryti didelių nuostolių.

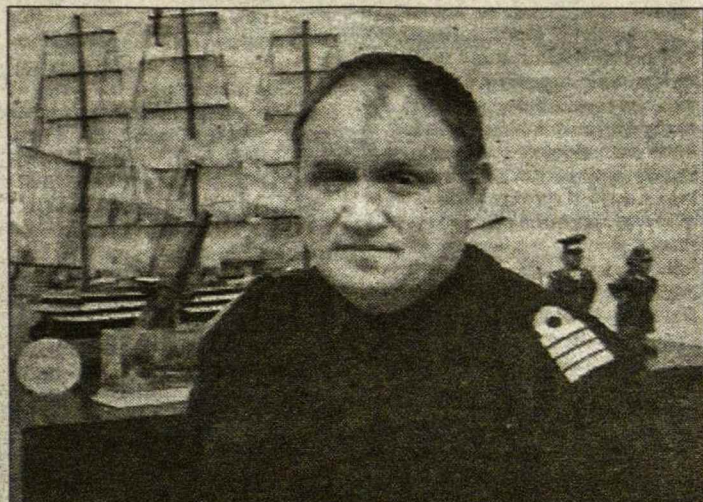
Lietuvos karinių jūrų pajėgų vadas komandoras Kęstutis Macijauskas sako, kad Lietuva, netekdama dviejų fregatų, ieško laivų, kurie atitiktų NATO reikalavimus. Įsigytos fregatos labiau tinka didžiųjų karo ir prekybinių laivų lydimui. Siekiama, kad visos NATO priklausančios valstybės turėtų suvienodinto tipo laivus, ginkluotę, šaudmenis, elektronikos ir kitas įrangas. Tai dabar svarbu dalyvaujant įvairiose pratybose ir net karo atveju. Jei per vykusias šaudymo pratybas susidarė sunkumų, nes pritrūkus fregatoms šaudmenų, neįmanoma pakeisti NATO naudojamais. Tas pats ir su elektronikos įrangų bei laivo mašinų dalimis. Lietuvos kari-

nių jūros pajėgų pareiga yra saugoti pajūrį ir ekonominę zoną.

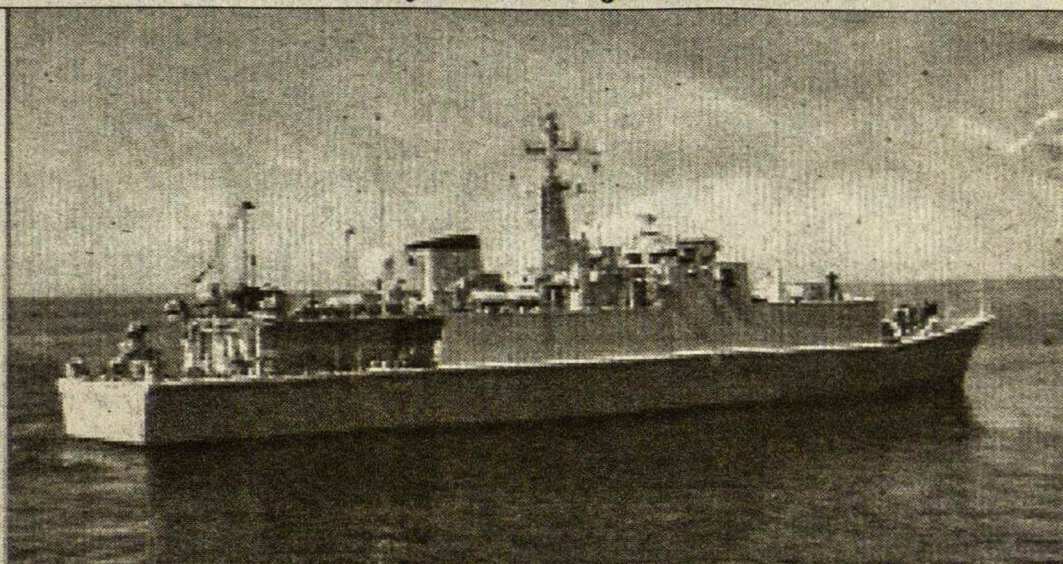
Dabartinių karinių jūros pajėgų išlaikymas per metus kainuoja apie tris su puse milijono litų. Iš viso pajėgoms priklauso apie 700 jūreivių, vadų ir pagalbinių asmenų. Ateityje bus siekiama turėti pastovias igulas ir nedaug šauktinių. Keičiasi tarptautinė padėtis, todėl turi keistis ir laivynas. NATO numato kiek laivų Lietuva privalo turėti, bet iš tikro tik pataria.

Karinės jūros pajėgos daugiau kreips dėmesio į sargybinius laivus. Norima turėti keturis sargybinius laivus po 500-600 tonų vandentalpos, porą mažesnių ir vieną tiekimo laivą. Gal tie laivai turėtų būti minininkai ir galėtų dirbti prie išminavimo. Laivynui dabar dar priklauso du minininkai "Kuršis" ir "Sūduvis", aprūpinimo-štabo laivas "Vėtra" trys greitlaiviai bei pora tarnybinių motorvalčių. Klaipėdoje, šalia Skirvytės gatvės, atsirast nauji, laivyno reikmėms skirti pastatai ir sandėliai. Statyba jau prasidėjo.

Reikia paminėti, kad dar veikia trijų valstybių – Latvijos, Estijos ir Lietuvos 1998 m. sudaryta laivų eskadra "Baltiron". Ji ir toliau tęs išminavimo darbus ir bus pasiruošusi kitiems NATO uždaviniais.

Karinių jūros pajėgų vadas komandoras Kęstutis Macijauskas

NATO valstybių jūreiviai Lietuvos vandenyse ieško minų

Prie Vytauto Didžiojo paminklo

Laisvė, Lietuva
Ir Vytautas Didysis!
Kiekvienam lietuviui
Priesaika šventa.
Ties Žalgiriu
Sumušęs priešus,
Kad Tavo vardą
Amžiais minėtų tauta.
Tu buvai toks didis
Ir toks galingas
Nuo marių iki marių
Valdovas žemių –
Lietuvos.
Tau lenkėsi carai,
Totorių chanai,
Ir ordino magistras.

Tau iš Vakarų hierarchai
Karūnas siuntė
Aukso žerinės spalvos.
Štai stoviu
Nulenkęs galvą
Prieš Tavo pjedestalą
Ir didvyriui
Nedrįstu pažvelgti į akis.
Nūnai tie ainiai,
Be sąžinės
Prieję liepto galą
Už svetimus grašius
Parduos jų žemę ir tėvynę,
Ir tos garbės
Nei vardo nebeliks.

V. Eigirdas

Vytauto Didžiojo paminklas Kaune

SAVAITĖ LIETUVOJE

Baltijos valstybių konferencija

14-toji Baltijos jūros parlamentinė konferencija (BJPK) "Bendri interesai ir atsakomybė siekiant užtikrinti stabilumą ir demokratiją" įvyko rugpjūčio 28-30 d.d. Joje dalyvavo 200 parlamentarų iš 12 valstybių, taip pat Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) parlamento vadovas Alcee L. Hastings. Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas konferencijoje pažymėjo, kad be saugumo, demokratijos, pagarbos žmogaus teisių užtikrinimui, gerų santykių su kaimynais palaikymo, aktuali problema yra "Baltijos jūros ekologinio saugumo bei apsaugos nuo taršos užtikrinimas, protingas ir taupus jos gamtinių išteklių panaudojimas". A.L. Hastings pasisakė už tolesnę ESBO ir Baltijos jūros parlamentinės konferencijos bendradarbiavimą. Su seimo pirmininku aptarė artėjančius rinkimus Gudijoje.

Konferencijos pabaigoje priimta rezoliucija, kurioje Baltijos jūros regiono vyriausybės, BJVT, Baltijos jūros aplinkos apsaugos komisija (HELCOM) ir ES kviečiamos stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, stengiantis tobulinti susisiekimą bei regiono plėtrą ir užtikrinti Baltijos jūros aplinkos apsaugą.

Susitikime su A.L. Hastings Lietuvos užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis aptarė ESBO reformos klausimus, regioninio saugumo problemas, ištikimumo Helsinkio aktui svarbą.

Paskirstytos lėšos

Lietuvos vyriausybė rugpjūčio 24 d. paskirstė 750,000 litų iš rezervo lėšų. Kultūros ministerijai paskirta 167,000 litų, Kūno kultūros ir sporto departamentui – 100,000 litų. Valstybinei sėklų ir grūdų tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos 110,000 laboratorinei įrangai. Lietuvos invalidų reikalų tarybai skirta 90,000 litų viešajai įstaigai Lietuvos aklyjų chorui "Vilnius" veiklos išlaidoms iš dalies padengti.

Vyriausybė tą pačią dieną pasiūlė seimui įtraukti į trečiosios sesijos darbų programą 204 teisės aktų projektus. Daugiau kaip 50 projektų susiję su Lietuvos naryste Europos sąjungoje, per 30 – su vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimu.

Išmokės kompensacijas

Lietuvos ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas rugpjūčio 25 d. radijo laidoje ("Žinių radijo") tvirtino, kad išmokėti kompensacijas už valstybės išperkama nekilnojamoji turtą iki 2008 m. pabaigos, kaip numatyta koalicijos programoje, yra visiškai įmanoma. Iki šiol valstybė yra išmokėjusi 815 mln. litų kompensacijų, tarp jų šiais metais – 154 mln. litų, arba 19 mln. litų daugiau negu planuota. Liko išmokėti dar 1.007 bln. litų.

Vyriausybei didžiausia problema taps rasti šaltinių kompensacijoms mokėti, nes

beveik išseko šiuo tikslu anksčiau naudotos pajamos iš privatizavimo. Įstatyme numatyta, jog kompensacijos už žemę, miškus bei vandens telkinius turi būti sumokėtos iki 2009 m., už gyvenamuosius namus – iki 2011-ųjų. Konstitucinis teismas nusprendė, kad minėtas terminų pratęsimas neprieštarauja Konstitucijai, bet neaiškumas dėl jų išmokėjimo – prieštarauja. KT pirmininko Egidijaus Kūrio teigimu, seimas turi nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad būtų žmonėms aišku, kiek pinigų ir kada jie gali tikėtis gauti.

Premjeras Lenkijoje

Lietuvos ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1 d.d. lankėsi Gdanske, pakviestas dalyvauti 25-ųjų "Solidarumo" judėjimo metinių iškilnėse, Lenkijos premjero Marek Balkos bei buvusio Lenkijos prezidento Lecho Valensos kvietimu. Programoje – konferencija "Nuo solidarumo iki laisvės", iškilmingas minėjimas.

Vizito metu įvyko susitikimai su Kroatijos premjeru Ivo Sanaderu bei Serbijos ir Juodkalnijos prezidentu Boris Tadičiumi, Lietuvos ambasadose surengti darbo pusryčiai su Lietuvos verslininkais, dirbančiais Lenkijoje.

Tūkstantmečio programa

Rugpjūčio 26 d. įvykusia me Lietuvos vardo minėjimo tūkstantmečio komisijos posėdyje jos pirmininkas prezidentas Valdas Adamkus pastebėjo, kad Tūkstantmečio programoje daugiausia finansuojami Valdovų rūmai, tačiau nepajudėjo dvarų programa, tik iš dalies finansuojama leidybos programa, neskiriama lėšų tyrimų programai. Jis pabrėžė, jog tenka rūpintis, kad minėjimas neužsidarytų tik Vilniuje ir netaptų tik paradiniu dalyku, o prisidėtų prie pilietiškumo ir patriotizmo ugdymo visuomenėje.

Lietuvos tūkstantmečio programoje buvo numatyti mokslinių tyrimų ir leidybos, kultūros paveldo ir architektūros, tautiniai bei tarptautiniai kultūros, meno ir visuomeniniai projektai, kurių vertė – per 252 mln. litų. Minėjimo direktijos vadovas Gediminas Ilgūnas pripažino, kad kai kuriems projektams iki šiol lėšų neskirta. Valdovų rūmų atstatymui šiemet numatyta skirti 15 mln. litų, bet vyriausybė tam jau paskyrė 25 mln. litų. Sprendimus dėl to daro vyriausybė ir seimas.

Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis pasigedo Lietuvos įvesdinimo į krikščionybę ir krikščioniškąją Europą pradžios paminėjimo. Lietuvos archeologų draugija ketina pasitraukti iš komisijos; nes iki šiol nebuvo atsižvelgiama į archeologų pateiktus siūlymus, beveik neskiriama dėmesio ir lėšų archeologiniams tyrinėjimams.

RSJ

“Lietuva brangi” skambėjo Ispanijoje

Atkelta iš 1-o psl.

Radusi progą, klausiu Rimą ar yra skirtumų tarp galiciečių ir kitų ispanų šalies teritorijų gyventojų. “Absoliučiai skiriasi folkloras, dialektai. Pavyzdžiui, baskų kalba totaliai unikali. Skiriasi tradicijos, tautiniai drabužiai, net charakteriai. Kaip Lietuvoje yra skirtumų tarp suvalkiečių, aukštaičių, žemaičių, dzūkų. Liaudyje net anekdotai kuriami atspindintys jų charakterio savybes. Taip ir čia skiriasi Andaluzijos, Tremadūros, Asturijos, Katalunijos gyventojų savybės.

Tačiau dabar, esant geroms susisiekimo priemonėms, jie maišosi. Daug šeimų, kur vienas iš vieno Iberijos pusiasalio krašto, kitas iš kito. Pavyzdžiui, galiciečiai greitakalbiai, labai mėgsta pasakoti, dalintis išpūdziais, stebėti, komentuoti. Jie labai malonūs, jautrūs ir širdingi. Niekuomet neatsisakys padėti. Jei kas nors atsiduria liginėje, tai tą liginę “marina” lankytojai – prie lovos sėdi ištisom valandom. Todėl aš vis dar nenoriu sirgti. Ispanai taip pat labai sąžiningi ir draugiški. Jie labai nuoširdžiai džiaugiasi jūsų atvykimu ir pasiryžę, kiek įmanoma, daugiau parodyti savo šalies, nes jiems būdingas garbės jausmas. Tačiau jie ne itin punktualūs, tad būkite kantrūs”.

Pasakiškais vaizdais gėrėjomės dieną vėliau plaukdam ir Cies salas (Islas Cies) su kalnuotu reljefu. Vieni iš mūsų pasilikę kalnų slėnyje, šalia nuostabių paplūdimių, kurių krantus skalauja šaltas ir sūrus Atlanto vanduo. O kiti, patarus mūsų nenuoramai vedliui, nusprendėmė lipni į kalną. Kalno viršūnėje, šalia švyturio, rodančio įėjimą į Vigo įlanką, vėl kalbinau Rimą, klausdama kuo ypatinga ši vietovė. “Esame šiaurės vakarų Iberijos pusiasalio krante. Vienoje iš legendų pasakojama, kad kai Dievas kūrė pasaulį, atsisėd Galicijoje pailsėti. Kur pasirėmė delnu, ten ir liko penkios įlankos. Kiekvieną šių įlankų dengia kalnų grandinės, kurios yra apie 15 kilometrų ilgio. Mes esame saloje, kurią romėnai vadino Islas Citas. Net Julius Cezaris buvo šioje saloje. Čia randama ir keltų, ir romėnų namų griuvėsių. Nuo bronzos amžiaus čia būta žmonių, žvejų, nes randama to meto buitinių rakandų. Čia būta ir seno benediktinų vienuolyno, dabar jau jo griuvėsiai. Šiuo metu ši sala negyvenama. Žiemos metu čia laivai neaplaukia. Na ir ką gi... jūs visi šauniai užropojot, kaip skruzdėliukai”. Sėdėjau ant akmeninės uolos krašto, žvelgdama žemyn – bedugnėn. Toli žemaičiau, lyg žaislinį laivuką tarp uolų susidariusiame ežeriuke ir mažiau: ne veltui Rimas mus pavadino skruzdėliukais. Kur pažvelgsi, nuostabi gamtos didybė – beribio dangaus ir vandens plotai, kurių fone salos su uolėtai kalnais ir gelsvomis smėlio pakrantėmis. O saulė tokia skaisti...

Porą dienų keliau kartu su mūsų naujaisiais bičiuliais, jau galėjome suprasti vieni kitų kalbas. Jie įsidrąsino kalbėti

Jungtinis choras – “Volungė” ir Apaštalo Jokūbo kolegijos choras. Muz. Rimas Zdanavičius, muz. Dalia Viskontienė, akompaniatorė (vargonininkė) Rasa Biveinienė Tiu katedroje (Ispanijoje) liepos 17 d. po šv. Mišių ir koncerto

angliškai, mes - ispaniškai. Žinoma, šaunūs Rimas ir čia mums nuolat talkino vertėjau-damas. Sužinojome, kad šalia Portugalijos esančioje Galicijoje vartojama gimininga portugalų kalbai galiečių kalba. Tačiau Galicijos mokyklose ir įstaigose kalbama ispaniškai. Anksčiau galiečių ir portugalų buvo ta pati kalba. Po to Portugalija progresavo ryšium su Amerikos atradimu, todėl portugalų kalba labai keitėsi. Galiečių kalboje labiau liko tai, ką “atnešė” romėnai, ji turi daug lotyniškų žodžių. Galicijos sostinė yra Santiago de Compostela, o didžiausias miestas – Vigo (300 tūkst. gyventojų). Antikos laikais čia buvo romėnų uostas Vicus, kuris ypač sukle-tėjo atradus Ameriką. Sužinojome, kad vidutinis darbininko atlyginimas apie 1500 eurų. Ispanijos pensininkai daug keliauja, turi savo klubus, lošia kortomis per naktis, dainuoja, buriasi į choras. Ispanija dar nėra pasiekusi europinių produktų kainų, todėl baiminamasi dėl jų nuolatinio kilimo. Tęsdama pradėtą temą, klausiau Rimą, kaip jis apsisprendė apsigyventi Ispanijoje. “Visų pirma aš nesiruošiau niekur važiuoti iš Lietuvos. Vieną gražią dieną atbėgo mano kolega ir pasakė, kad ieško mano profesijos žmogaus ten ir ten. Patarus artimiems draugams, nusprendžiau pabandyti. Išvažiavau nenorėdamas. Po savaitės buvimo čia, galvojau, na, pažiūrėsim kuo visa tai baigsis. Ar neužkliūsiu? Ir užkliuvau, štai jau 10 metų. Kai atvažiavau čia nebuvo nei daugelio tiltų, nebuvo ir šių greitkelių, kuriais važiuojame. Greitkeliai nutiesti per visą Galiciją per paskutinius kelerius metus. Kaip burtininko lazdelei mostelėjus. Pastatyta šimtai kilometrų tiltų ir iškasta tunelių. Šie statiniai atsirado Ispanijai įstojus į Europos sąjungą. Jei Lietuvai tektų bent 100-oji dalis to, kas teko Galicijai, tai būtų labai daug. Čia juk nutiesti kelią per kalnus ne taip lengva, reikia prakirsti granitą, ir tai labai brangiai kainuoja. O buvo padaryta nepaprastai greitai ir kokybiškai” - sakė Rimas.

Kelionės programoje buvo numatytas laikas repeticijoms – turėjome pasiruošti sekmadienio koncertui Tui miesto katedroje. Bendros abiejų chorų repeticijos metu išgirdome puikiai dainuojantį mūsų bičiulių chorą “Coro Apostol Santia-

“Volungės” choro dalis prie Galicijoje išlikusios 1500 metų senumo mažytės šventovės Atlanto vandenyno pakrantėje

Ntr. L. Baziliausko

Volungiečiai (dalis) repetuoja prieš šv. Mišias Tiu katedroje

go”. Ypač žavėjo stiprūs ir gražūs vyrų balsai. Kartu uždainavus *Lietuva brangi* ne vienam nuo ašarų “strigo” balsas gerkelėje. Nežinant, būtų sunku patikėti, kad taip puikiai lietuviškai dainuoja ispanai. Tai yra didžiausias Rimo Zdanavičiaus nuopelnas. Jis kalba ir dainuoja ispaniškai, tuo rodydamas pagarbą šaliai, kurioje gyvena, ir kartu atiduoda dalelę savo lietuviškumo jiems. Garbė jam. Susitikimo vakarienių metu pastebėjome, kad mūsų draugai labai noriai dainuoja. Išgirdome melodingų galiciečių liaudies dainų. O uždainavus mums lietuviškai, greitai “pagaudavo” ne tik melodiją, bet antrą ir net trečią balsus, sugebėjo pajau-rinti melodiją įvairiomis varia-

cijomis.

Kitą dieną iš Vigo pasukome į rytus, į Ourense provinciją. Vigo mieste linojo, o kiek pavažiavus mus užklupo staugus oro pasikeitimas, kurį pastebėjome pravažiuodami ilgą tunelį. Vėliau Rimas paaiškino, kad Ourense yra karščio polius, nes ji yra giliam slėny. Vasaros čia karštos, o žiemos šaltos. “Ourense pavadinimas kilęs iš “oro” (auksas). Romėnai šiose vietose kasė auksą. Ribadavia miestelyje yra išlikusi net romėnų tilto dalis” – dalinosi savo žiniomis Rimas. Įvažiuojant į šį miestelį nuo kalno matėsi Minijos upė. Ribadavios senamiestyje Rimas porino: “Čia prieš 500 metų gyveno daug žydų, kurie atėjo į Ispaniją

kartu su arabais. Pasak legendos, juos iš čia išvarė Chuana kvailoji (Chuana loka). Bet net dabar dar yra išlikęs kalnuose žydų kaimas, kur jie vasaromis suvažiuoja”.

Rimas mus mokė atpažinti įvairių išlikusių kultūrų liekanas architektūroje, atkreipdamas dėmesį į IX-o šimtmečio šventovę: “Čia matot šiam amžiui būdingą apskritą arką virš įėjimo. Tai - romaniškasis stilius. Tačiau, kai arkoje atsiranda smailas sudūrimas, tai jau XIII-XIV šimtmetis –ėjimas į gotiką. Romėnai pirmieji šventyklų statybose pradėjo naudoti arkas. Ant šios šventovės ir matome užrašą, kad ji statyta 875 metais. Iškalni akmenyje kiti ženklai liudija darbininkų, statyvių šventovę, kilmę. Tokie ženklai buvo paliekami ir pilių, bokštų sienose. O ant anos šventovės parašyta, kad ji statyta XIII šimtmetyje. Stebėkite, jau įėjimo į šventovę arka nebe apskrita, jau matome arkoje kampuką, tai reiškia, kad tai jau gotikos amžiaus pradžia. Ji vėliau “aštrėjo” ir pavirto, pavyzdžiui, į šv. Onos ir kitas šventoves Vilniuje”.

Allariz miestelyje giedojome Mišioms XVII-XVIII š. statytoje baroko stiliaus šventovėje.

Galicijos sostinėje Santiago de Compostela aplankėme Sv. Jokūbo katedrą, “į kurią viso pasaulio piligrimai atkeliauja pėsti. Tai yra tūkstantmetė tradicija. Į šią šventovę sueina visi keliai - iš Prancūzijos, Italijos, Portugalijos ir kitur. Jei važiuodamas pataikais ant kurio nors piligrimų kelio, gali matyti žmones ir priekyje, ir užpakalyje. Pasak legendos, šv. Jokūbo palaikai buvo atplukdyti Ulos upe, kurią mes matėme važiuodami traukiniu” - pasakojo Rimas. Jis taip pat užsiminė, kad Galicijoje yra daug upių lietuviškai pavadinimais. “Galicijos teritorijos plotas panašus į Lietuvos. Gyventojų yra mažiau, nes daug vietos užima kalnai. Viena seniausių profesijų Galicijoje yra akmenskaldžių. Keli tūkstančiai švyturių, tiltai, šventovės, trobos, megalitiniai palaidojimai, iš priešistorinių laikų. Akmenskaldžių yra atskiros dainos, folkloras. Dainos labai melodingos ir gražios” - aiškino mums Rimas.

Santiago de Compostela katedra – lotyniško kryžiaus trijų navų šventovė su puikiomis koplyčiomis šonuose. Viduryje, prie centrinio altoriaus, garsusis Botafumerio smilktyvas. Aplankėme po šiuo altoriumi įrengtą kriptą su šv. Jokūbo palaikais. Matėme 1211 m. sukur-tą apaštalo Jokūbo skulptūrą, dekoruotą audiniais ir brangakmeniais. Katedrą supa koplyčios, kuriose palaidoti XII-XIV š. valdovai. Ten pat užtikome vietą, prie kurios ilgoje eilėje laukė žmonės. Nežinodami, ką ten pamatysime, atsistojome ir mes. Vėliau Rimas pasakojo, kad tai šventa viena - šv. Jokūbo galva ir rankos atspaudas. Žmonės prieję kaktą paliečia šv. Jokūbo kaktą ir ranką įdeda į atspaudą, tikėdamiesi visų troškimų išsipildymo.

Nukelta į 5-tą psl.

Tikros ir netikros sukaktys

Atkelta iš 2-rō psl.

Visai jaunas, vos dvylikos metų, Ignas Jūrkūnas pasirinkęs slapyvardį Šeinius, pradėjo skelbti savo grožinius kūrinius: lyrinius apsakymus, romaną *Kuprelis*. Nuo 1916 atstovavo Lietuvai Danijoje, Suomijoje, Švedijoje. 1923-27 m. dirbo net privačiose Švedijos firmose. Jau 1921 m. vedė švedę ir 1922 m. susilaukė sūnaus, kuriam suteikė vardą Irvis.

Ignas Šeinius 1930-1940 m. gyveno ir ėjo įvairias pareigas Lietuvoje, bet žmona su sūnumi nuolat gyveno Švedijoje. Tik 1934 m. dvylikametis Irvis pirmą kartą buvo atvežtas į Lietuvą ir į Šeinių kaimą. Vėliau sūnus buvo dar kartą atsivežtas į Lietuvą, buvo ir Klaipėdoje. Bet 1940 m., vos įžengus į Lietuvą Raudonajai armijai, Ignas Šeinius slapta paliko Vilnių, Lietuvą ir per Vokietiją išvyko į Švediją. 1943 m. gavo Švedijos pilietybę. Stokholme ir mirė 1959 m. sausio 15 d.

Sūnus Irvis Šeinius baigė teisės mokslus Stokholme ir keturiasdešimt metų dirbo teisėju Švedijos šiaurėje Norlande ir Sorbotene – Haparandoje. Irvis Šeinius vedė švedę, kuri taip pat gavo pavardę Šeinius (jau mirusi). Jiedu augino penkis vaikus, kurie taip pat gyvena pavardę Šeinius. Vaikai sukūrė savo šeimas, susilaukė ir savo vaikų. Šiuo metu Švedijoje jau gyvena beveik dvidešimt Švedijos piliečių, kurie visi turi pavardę Šeinius...

Sovietų okupacijos metais Švedijos piliečiui Šeiniui apsilankyti tėvo ir senelio gimtinėje buvo neįmanoma. Bet 1989 m. Lietuvoje jau pakilo Sąjūdis. 1989 m. kovo-balandžio sandūroje buvo minima rašytojo Igno Jūrkūno-Šeiniaus šimto metų gimimo sukaktis. Pati svarbiausia minėjimo vieta buvo Širvintų raj. Bagaslaviškio vidurinė mokykla. Labai svarbu

Iš dešinės – Irvis Šeinius su savo draugais Širvintose

Ntr. V. Aleknos

Bagaslaviškyje buvo ir tai, kad į minėjamą atvyko ir Irvis Šeinius su žmona. Tada jis dar kartą aplankė ir Šeinių kaimą, kur nerado nė Jūrkūno – tėvo gimtinės pamato, bet rado netoliese esančiose Stavargalos kapinėse senelės Jūrkūnienės kapą...

Nuo tų metų Irvis Šeinius Lietuvą ir tėvo gimtinę lanko beveik kasmet. Buvo atvykęs dar ir su žmona, keletą kartų ir su vienu ar kitu vaiku. Žmona jau mirusi, o Irvis vis lanko Širvintas, Bagaslaviškį, Šeiniųus. Plyname Jūrkūnų gimtinės laukelyje šiuo metu jau yra pastatyta ir Ipolito Užkurio nutašyta Igno Šeiniaus skulptūra. Irvis Šeinius svečiuojasi dar ir Bagaslaviškio vidurinėje mokykloje, Širvintose, Musninkuose, kur Ignas Šeinius mokėsi pradžios mokykloje, nes aplink Musninkus gyveno kai kurie jo dėdės ir tetos.

Irvis Šeinius, nuolat lankydamasis Širvintose ir rajone,

pramoko ir lietuviškų žodžių. Nors jis teisininkas, bet nuo jaunų dienų po truputį rašė ir eilėraščių, apsakymų. Yra išleides net keletą savo kūrybos knygų. Vienas jo kūriny – romanas yra išverstas į lietuvių kalbą ir 2002 m. išleistas Vilniuje. (Apie šį romaną galėtų būti atskira kalba). Jame nemažai ir Lietuvos, ir jos istorijos, jame ir Irvio eilėraščių *Dar viena žemuoję*:

*Švelni tartum kraujo raudonis
išilusi žemuoję mano
ilgesio rankoj (psl. 316).*

Irvi Šeinių Širvintose ir rajone gan daug kas pažįsta. Pažįsta ir jis ne vieną širvintiškį, bagaslaviškietį, Šeinių kaimo ir rajono pilietį, todėl Širvintų rajone jis jau savas ir niekas nenustebo, kai per Širvintų šventę 2005 m. gegužės 28 d. jam buvo suteiktas Širvintų krašto garbės piliečio vardas – numeris trečias.

tojų lopšys. Alkasaro vartai XV š. tapo liudininkais, kai kilmingieji Avilos gyventojai nuvertė nuo sosto karalių Henriką V. Čia 1515 m. gimė šv. Teresė, 27 metus gyvenusi Avilos karmeličių vienuolyne – Monasterio de la Encarnación, kuriame dabar įrengtas muziejus. Avila – aukščiausias (1130 m virš jūros lygio) įsikūręs Ispanijos miestas. Kita šio miesto įžymybė – Ispanijoje geriausiai išlikusios XI š. miesto gynybinės sienos su vartais ir 88 bokštais.

Senoji Ispanijos sostinė Toledo “įžymi tuo, kad joje gaminamas aukštos kokybės plienas dar nuo Romos laikų. Čia gaminami dirbiniai ne tik iš plieno, bet ir iš dekoratyvinio aukso bei sidabro. Toledo pastatytas ant kalvos, iš trijų pusių juosiamas Tango upės” – aiškino Rimas.

Paskutinį vakarą Aviloje, vietos restoranelyje vaišinėmės vynu, dalijomės išpūdžiais ir dėkojome Daliai Viskontienei už mums dovanotą puikią kelionę. Dėkingumo vardan Leonas Baziliauskas Daliai įteikė keraminę plokštę, kurioje ispaniškai parašyta – “kas myli muziką, tas myli gyvenimą”.

Atsisveikindami dėkojome “Coro Apostol Santiago” choristams ir jų vadovui Rimui už puikiai organizuotą kelionę, jų svetingus namus, pigius viešbučius ir autobusus bei nuoširdų priėmimą. Audringais plojimais buvo sutiktas kvietimas atvykti į Torontą.

“Per rugpjūtį duokime jiems atvėsti. Kalbėsime po to. Turiu idėją aplankyti Torontą ir išpanų bendriją. Tai būtų dar vienas motyvas – padainuoti savo tautiečiams. Bė to, ir mūsų abu chorai labai susidraugavo”. Tuo mūsų pasaka ir baigėsi.

KANADOS ĮVYKIAI

Lėšos sveikatos priežiūrai

Sveikatos priežiūros sistemoje trūksta darbuotojų. Kanados sveikatos ministeris Ujjal Dosanjh pareiškė, kad yra skiriamos lėšos naujų medicinų gydytojų ir slaugių paruošimui. Taip pat bus stengiamasi švelninti suvaržymus už Kanados ribų išsilavinusių medicinų profesionalų įjungimą į Kanados sistemą. Šiam tikslui paskirta 75 mln. dol. suma dar nėra panaudota. Ji bus skirstoma ne pagal provincijos gyventojų skaičių, bet pagal naujai įsijungiusius darbuotojus. Rugpjūčio mėnesį Kanados vyriausybė vykusioje provincijos ministerių pirmininkų konferencijoje pasirašė 41 bln. dol. sveikatos priežiūros sutartį.

Ministeris pirmininkas paskyrė du naujus senatorius: Francis Fox, 12 metų atstovavęs liberalų partijai parlamente, dirbusį su trimis ministerais pirmininkais Pierre Elliot Trudeau, John Turner ir dabartiniu Paul Martin, ir Yoine Goldstein – advokatą, bankų, verslo ir komercinių reikalų patarėją. Liberalai dabar turės senatę 67 atstovus, konservatoriai – 24, progresyvieji konservatoriai – 5, naujieji demokratai – 1, nepriklausomi partijoms – 5. 105 vietų senatę yra dar trys neužimtos vietos.

Nesibaigiantys ginčai dėl naujai paskirtos generalinės gubernatorės kenkia ministerio pirmininko Paul Martin populiarumui. Į ministerio pirmininko kėdę pretendavusi liberalė Sheilla Copps, kritikuodama šį paskyrimą, nurodo naujai paskirtosios generalinės gubernatorės stoką ištikimumo Kanadai ir simpatizavimą Kvebeko partijai bei blokui. Prieš mėnesį atliktoje žmonių apklausoje 59% pritarė šiam paskyrimui, dabar pritarančių tik 38%.

JAV ambasadorius Kanadai David Wilkins ir Kanados ambasadorius JAV Frank McKenna tarėsi dėl šiltesnių verslo santykių atnaujinimo. Jau nuo 2002 metų įvesti importo mokesčiai už Kanados miško medžiagą papildė JAV iždą daugiau kaip 5 blj. dol. Kanados vyriausybė dėl to rugpjūčio 26 d. iškėlė bylą JAV Tarptautinio verslo teisme. Neoficialiomis žiniomis, bylą laimėjo JAV. Ši byla jau anksčiau buvo sprendžiama Pasaulio verslo organizacijos taryboje, ir jos sprendimas buvo naudingas Kanadai, tačiau JAV to nepripažino. Kanados vyriausybė dar nenori įvesti panašių tarifų iš JAV importuojamoms prekėms ir tuo pradėti tarifų karą. Todėl pirmuoju naujai susirinkusios parlamento sesijos punktu ministeris pirmininkas Paul Martin nori kelti šį tarifų klausimą.

Kanados akademikas Michael Ignatieff grįžta į gimtąjį Torontą. Šis rašytojas, žurnalistas ir tarptautinių studijų specialistas atvyksta iš Harvard universiteto ir Toronto universitete dėstys politinius

ir humanitarinės teisės mokslus. Buvęs Ontario provincijos premjeras Bob Rae, artimas Ignatieff draugas, nieko nesakė apie jo tolesnius planus. Ignatieff yra 58 metų amžiaus, dirbo Harvard, Oxford, Londono ir Kalifornijos universitetuose, o šiuo metu jis dirba Prancūzijoje. Yra manoma, kad akademikas gali jungtis į politinį Kanados gyvenimą ir ateinančiuose rinkimuose galėtų turėti svarų vaidmenį liberalų partijoje. Jis yra kilęs iš caro Rusijos emigrantų šeimos, jo tėvas buvo Kanados ambasadorius prie Jungtinių Tautų.

Ontario tarpininkavimo aktu 1991 metais buvo pripažinta tikiybinių grupių vadovams teisė spręsti civilinius ir šeimos įstatymų ginčus, jei abi pusės savanoriškai sutinka tokiu būdu ieškoti sprendimo. Tai iškilo iš musulmonų ir žydų bendruomenių reikalaujamo “šariato” pripažinimo, kuris spėtų skyrybų, palikimų, vaikų globos ir kompensacijų reikalus. Ontario vyriausybė 2003 m. paskyrė provincijos generalinę prokurorę Marion Boyd ištirti tarpininkavimo įstatymui ryšius su šaria nuosprendžiais, nes buvo skundų dėl moterų teisių nelygybės. Ji patarė sugriežtinti šį įstatymą, tačiau nerado atvejų, kad būtų buvusios pažeistos moterų teisės. Nors šie religija pagrįsti sprendimai, turi laikytis Kanados civilinių įstatymų, tačiau šaria įstatymai remiasi skirtingais nuostatais ir religiniais aiškinimais, priklausomai nuo musulmonų tautų ir sektų. Šis tarpininkavimo aktas sukėlė didelę audrą tarptautinėje plotmėje. Net 89 įvairios tarptautinės grupės, ypač Europoje, bijo, kad Ontario pavyzdys politinių islamiečių grupių nepaskatintų ieškoti skylių gyvenamos valstybės įstatymuose, plėsti imigrantų teises kraštų teisinėje sistemoje ir siaurinti krašte gyvenančių moterų teises.

Ontario provincijoje naujai įsigalėjęs įstatymas verčia “pit bull” šunų savininkus laikyti juos su apynasriais ir raiščiais, kai jie yra viešoje vietoje. Šios veislės šunys yra padarę daug mirtinų sužalojimų. Ontario vyriausybės įstatymas bus dar aiškinamas teisme, nes, nesą tikrai nustatyta, kad šie šunų veislės yra iš tikro agresyvi. Grupė šunų mylėtojų demonstravo prie provincijos parlamento Toronte. Tačiau asmenys, kurie patys ar jų šeimos nariai buvo nukentėję nuo šių šunų, džiaugiasi, kad pagaliau atsirado įstatymas, kuris neatsakingus asmenis baus net ir laisvės atėmimu.

Kanados lengvaatletės pagerino pasaulinį irklavimo rekordą. Šis moterų ketvertas Japonijoje, Gifu mieste, du kilometrus nuplaukė per 6:21:97 minutes. Buvęs pasaulinis rekordas - 6:29:55 min. Moterys turės rungtis su Danijos komanda baigmės lenktynėse. Kanadiečiai vyrai taip pat pateko į baigmę. **AKV**

“Lietuva brangi”...

Atkelta iš 4-to psl.

Porto mieste Rimas aiškino: “Tuo pat metu, kai Paryžiuje buvo statomas Eifelio bokštas, Portugalijoje buvo statomi išpūdingi tiltai, metalo konstrukcijų geležinkelio stotys ir t.t.” Tiltus matėme plaukdamis Dauro upe. O traukinių stotyje sužavėjo ne tik metalo konstrukcijos, o ir pats stoties vidus, puoštas istoriniais piešiniais ant glazūruotų keraminių plytelių.

Ta pačia technika dekoruotas pastatus pastebėjau ir gatvėse, todėl Rimą paklausiau apie šią meno rūšį. “Azulechos, tai keraminių plytelių pavadinimas. Azul – yra mėlynas, bet azulechos per laiką tapo bendrinio pavadinimu. Ir mėlynos ir ne, jos visos vadinasi azulechom. Tai labai sena dekoru tradicija. Sena ir negraži plytelė senaikių turguje yra labai brangi” – paaiškino Rimas.

Porto miestas garsėja vynais. “Sandeman” vyno sandėliuose stebėjomės statinių dydžiu, jų gausa ir buvom vaišinami “Porto” vynu.

Salamankos miestas skyrėsi iš matytųjų savo gelsvai rusva spalva, nes daugelis namų pastatyti iš smiltainio. Platesnės gatvės – didmiesčio požymis. Dvi katedros, kurių viena gotikinė, kita romaninė. Šalia universiteto – naujoji vėlyvosios gotikos katedra.

Avilos senamiesčio viešbutyje nakvojome tris naktis. Apie šį miestą sakoma, kad tai “akmenų ir šventųjų” miestas, nes jis pastatytas beveik iš akmenų ir yra daugelio šventųjų ir mąsty-

MŪSŲ TĖVYNĖJE

VIETINIAI VAISIAI

Lietuvos uogų ir vaisių augintojai, reaguojantys į didėjančią paklausą, stengiasi vartotojams pasiūlyti didesnę pasirinkimą bei geresnę kokybę, skelbia ELTA/Verslo žinios. Prekybos centrai taip pat teikia pirmenybę lietuviškiems produktams. Ūkininkai, Lietuvai įstojus į Europos sąjungą, priversti laikytis ES reikalavimų ir augina geresnės kokybės vaisius. Pernai 10% UAB "Norfos mažmena" parduodamų vaisių ir uogų sudarė lietuviški produktai. Šiomet manoma, kad šis skaičius didės iki 50%.

DAUGĖJA GAISRŲ

Lietuvos miškuose šiemet jau kilo 204 gaisrai, nuniokoję beveik 36 hektarus žaliojo ploto. Miškininkų teigimu, dažniausiai gaisrus sukelia neatsargūs poilsiautojai, grybautojai ir uogautojai, numetę neužgesintą nuorūką, degtuką arba palikę neužgesintą laužą, rašo ELTA/DELFI. Dažna gaisrų miškuose priežastis – transporto priemonės. Kibirkštys iš automobilių, traktorių, miškavežių ir kitų transporto priemonių variklių arba netvarkingų išmetamųjų vamzdžių gali uždegti sausą miško paklotę. Šiomet net po 20 miško gaisrų kilo Varėnos ir Nemenčinės, 16 – Vilniaus, po 11 – Trakų ir Kretingos urėdijų administruojamose teritorijose, tiek pat gaisrų Kuršių nerijos parke esančiuose miškuose. Šiais metais vidutinis miško gaisrų plotas kol kas yra sąlyginai mažas – tik 0,18 hektaro. Didžiausias miško gaisras šiemet įvyko liepos pradžioje Kuršių miškų urėdijos Pavenčių girininkijoje. Išdegė 1,8 hektaro privataus miško.

KOMPIUTERIŲ PREKYBA

Bendrovė "Hewlett-Packard" šiais metais Lietuvoje parduoda apie 50% daugiau nešiojamųjų kompiuterių negu pernai, praneša ELTA/DELFI. Vidutinė nešiojamųjų kompiuterio kaina yra sumažėjusi, ir jaučiamas mokesstinės lengvatos įtaka – gyventojai ne tik perka daugiau kompiuterių, bet ir renkasi brangesnius, teigė HP produktų grupės vadovas Baltijos šalims Almantas Liorentas. Nešiojamųjų kompiuterių pardavimai sparčiai veja stacionarių kompiuterių pardavimus, metų pabaigoje apyvarta gali susilyginti. Iš viso per praėjusius metus Lietuvoje nešiojamųjų kompiuterių pardavimų augimas siekė 92,27%, jų iš viso pernai parduoti 24,800, užpernai – 12,900. HP pernai užėmė didžiausią (23,66%) nešiojamųjų kompiuterių rinkos dalį Lietuvoje.

"METŲ AGENTŪRA"

Šeštajame tarptautiniame ir didžiausiame Baltijos valstybėse reklamos festivalyje "Golden Hammer" Lietuvos reklamos agentūra pirmą kartą aplenkė kaimynus latvius ir estus. Festivalyje Lietuvos reklamos agentūra "Leo

Burnett Vilnius" tapo daugiausia tarp Baltijos valstybių apdovanota agentūra (šešiais darbais), pateko baigmėn ir pelnė keturis sidabro apdovanojimus, tapo "Metų agentūra". Nesitikėjo tos garbės, nes konkurencija iš Rumunijos, Čekijos, Švedijos yra labai didelė, sakė agentūros kūrybos direktorius Tomas Ramanauskas. Apdovanoti buvo dar du Lietuvos agentūrų darbai – "DBB Vilnius" televizijos reklama "Švyturio alui" ir "Adell Saatchi & Saatchi" lauko reklama "Seesam Lietuva gyvybės draudimui".

SAUGESNIS EISMAS

Lietuvoje nuo rugsėjo 1 d. pradeda keturių mėnesių saugaus eismo programa, apimanti ne tik saugų eismą keliuose, bet ir visuomeninę reklamą, paskaitas vairuotojams ir moksleiviams bei įvairius konkursus. Susisiekimo ministerija vajui skirs iš viso 2,9 mln. litų. Dalis biudžeto taip pat bus skirta Lietuvos savivaldybių rengiamam konkursui "Saugus eismas – saugesnis miestas" bei moksleivių konkursui "Saugokime jaunas gyvybes keliuose". Per septynis šių metų mėnesius, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, eismo įvykių keliuose skaičius išaugo daugiau kaip 9%. Iš viso įvyko 3,555 eismo nelaimės, kurių metu žuvo 369 žmonės ir 4,440 buvo sužeisti. Dėl neblaivių vairuotojų kaltės žuvo 42, buvo sužeista 715 žmonių.

PAKENKS NEIŠVESTAS EURO

Centrinio Lietuvos banko (LB) valdybos pirmininko Reinoldijaus Šarkino teigimu, jei Lietuva laiku neįsives euro, jos ekonomika patirs praradimų, skelbia ELTA/DELFI. Kol kas visi Lietuvos ekonominiai rodikliai, kuriuos turi atitikti eurą įsivesti siekianti valstybė, yra vadinamųjų Maastrichto kriterijų ribose. LB apskaičiavimu, euro įvedimas per metus prie ekonominio augimo pridės 0,4-0,5%. Didžiausias komercinis SEB Vilniaus bankas pareiškė, kad euro įvedimo atidėjimas dramatiškų ekonomikos pokyčių nelems. Lietuva kartu su Estija ir Slovėnija tikisi įsivesti eurą pirmosios iš ES naujokių – 2007 m. sausio 1 d.

FINANSAI GERĖS?

Statistikos departamento duomenimis, rugpjūtį 27% Lietuvos gyventojų teigė, kad per artimiausius metus tikisi savo šeimos finansinės būklės pagerėjimo, o 15% – pablogėjimo. Daugiau kaip pusė apklaustųjų sakė, kad jų namų ūkio finansinės perspektyvos nesikeis. Tyrimo metu ketvirtadalis gyventojų teigė, kad namų ūkio finansinė padėtis per praėjusius metus pagerėjo, 20% – pablogėjo, o 42% – nepasikeitė. Iš viso 32% pasisakiusių tikėjosi, kad šalies ekonominė padėtis per artimiausius metus pagerės, 21% – pablogės, o 43%, kad nepasikeis. RŠJ

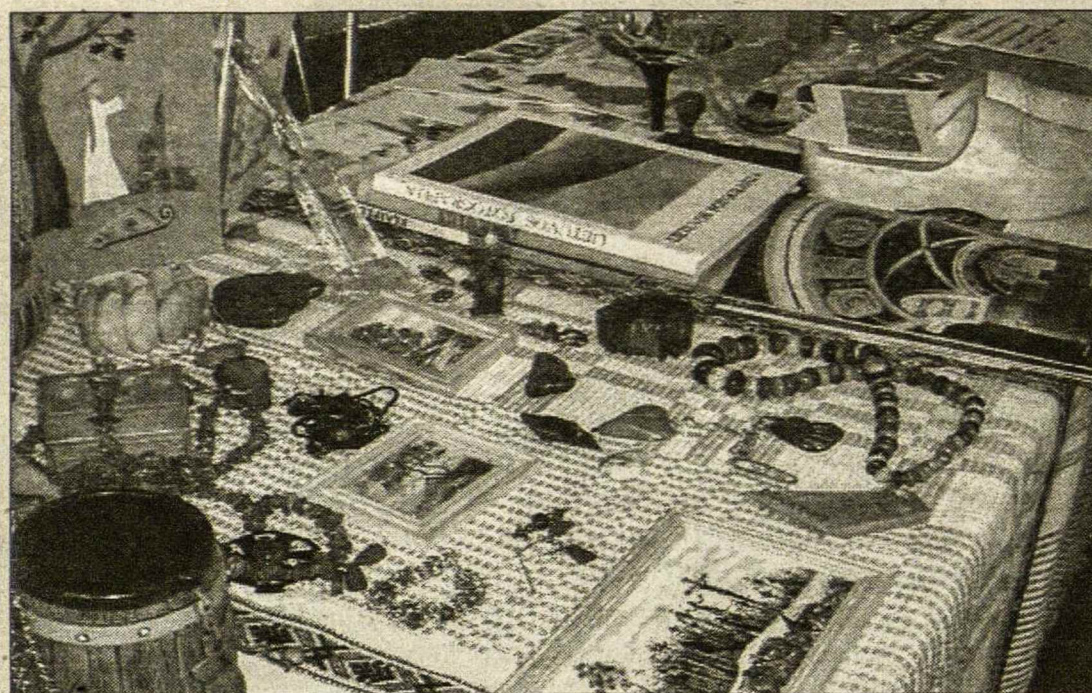
LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Lietuvių parodėlė "Europos festivalyje", įvykusiame Burnaby, BC, š.m. gegužės 28 d. Ntr. B.A. Verch

"Europos festivalyje" Burnaby, BC, š.m. gegužės 28 d. dalyvavo Vankūverio apylinkės lietuviai Ntr. B.A. Verch

Lietuviškų rankdarbių, knygų ir gintarinių dirbinių paroda "Europos festivalyje" Burnaby, BC, š.m. gegužės 28 d. Ntr. B.A. Verch

HAMILTONO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

AUKURAS

KVIEČIA VISUS Į PREMJERĄ
2 veiksmų satyrinę komediją

Aštuonios mylinčios moterys

š.m. rugsėjo 17, šeštadienį, 4 v.p.p.

Hamiltono Jaunimo centre

įėjimas – \$10 asmeniui

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ JAUGĖ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ IRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Vancouver, BC

"EUROPOS FESTIVALIS"

įvyko Burnaby rajone, Skandinavų namuose, gegužės 28 d. Dalyvavo 23 valstybės, kurių atstovai pasirodė tautiniais šokiais, dainomis, menu arba valgiais. Lietuvių bendruomenė šiais metais ruošė "šašlikus" – mėsą ant iešmo su bulvėmis ir raugintais agurkais. Tą dieną buvo labai karšta, gražus oras pritraukė daugiau kaip 5,000 lankytojų. Lietuviai taip pat turėjo meno kampelį, kuriame buvo rodomi gintaras, juostos, drožiniai ir knygos. Buvo ir vieno menininko pusto stiklo vazos. Praeiviai domėjosi Lietuvos istorija, ekonomika bei menu. Buvo gera proga platinti informaciją apie Lietuvą.

B. Abromaitytė-Verch

Sault Ste. Marie, ON

LIETUVIŲ MEŠKERIOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "Briedis" užsadarė. Nutarta likusius pinigus aukoti ligoninės statybai. Ačiū Denui Duda už patalpas ir jo žmonai Rožei už padėjimą paruošti valgius ir nuolatinę pagalbą. Valdyba

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Mažosios Lietuvos kultūros istorijos paveldas, konferencijos programa, nuotraukomis iliustruota 28 psl. knygutė su spalvotais viršeliais. Leidinį parėngė prof. habil. dr. Domas Kaunas. Tiražas 300 egz. Spausdino Vilniaus un-to leidyklos spaustuvė.

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844

Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Hamilton, ON

A.a. MICHAEL ARVIN SVILUI, 20 m. amžiaus tragiškai mirus, jo atminimui pagerbti ir reikšdami užuojautą mirusiojo seneliams, tėvams ir visiems artimiesiems, Kanados lietuvių fondui aukojo po \$20 - I.P. Girniai, J. Stankus, J. Krištolaitis.

A.a. LIUCIJAI MEŠKAUSKIENEI mirus, jos atminimui pagerbti, reikšdama užuojautą mirusios giminėms, KL fondui \$25 aukojo Marija Šiulienė. J.K.

A.a. LIUCIJOS MEŠKAUSKIENĖS atminimui *Vaikų dienos centrui* Lietuvoje aukojo: \$100 - K. Meškauskas; \$50 - A. Mikalauskienė ir N. Saponara iš JAV, L. Grabošas, dr. A. ir P. Saunoriai, N.A. Galliani, N.Z. Dabrowski; \$40 - J. ir J. Stanaičiai; \$35 - I.J. Ross; \$30 - L. Veerman, Marg. ir mama Klevas, V.M. Kazlauskai; \$25 - Z.J. Rickai; \$20 - K.J. Zanon, L. Kriaučiūnienė, P. Styra, J.P. Zubai, A.J. Williams, D. Gutauskienė, L.M. Paškai, J. Gedrimienė, R.M. Birdle ir N. Bo nas, M. Čebatorienė, A.J. Norkai, J. Miežiūnienė; \$10 - M. Borusienė. Nuoširdžiai užjaušdami skaudžią netektį, dėkojame už aukas. VDC komitetas

London, ON

LONDONIEČIŲ - BALTIJOS ansamblių sugrįžtuvės įvyks spalio 1, šeštadienį, 4 v.p.p. Šiluvos Marijos parapijos salėje, 1414 Dundas St.E., London, ON. Sugrįžtųjų kaimiškas balius bus su šilta vakariene, barų, loterija, šokiais ir kitais įdomiais "netikėtumais"; bilieto kaina - \$25 asmeniui. Šokiams gros Vito Balytos muzikinė grupė. Sugrįžtuvės bus tęsiamos ir spalio 2, sekmadienį, pradedant 10 val. ryto šv. Mišiomis ir po to atsisveikinimo pusryčiais. Rengėjai - KLB Londono apyl. valdyba. A.V.

Wasaga Beach, ON

VASAGOS IR APYLINKĖS PENSININKŲ klubo žiniaraštis *Kopų balsai*, nr. 2-5 rašo apie klubo narių išvyką į Barrie, ON, rugpjūčio 10 d. Primena klubo nariams, kad susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio antrąjį trečiadienį. D. Mačikūnienė savo eilėraštyje pripažįsta, kad "būti Vasagos pensininkų klube smagu..." Inf.

Calgary, ALTA

KALGARIO VYTAUTO DIDŽIOJO ŠEŠTADIENINĖS LIETUVIŲ KALBOS MOKYKLOS atidarymas įvyks sekmadienį, rugsėjo 4, 3 v.p.p. Odetos ir Raimundo Vedečių namuose, 123 Sunmount Bay S.E. (tel. 245-2638). Sveikinimų susilaukta iš Lietuvos ambasadorės Sigutės Jakštonytės, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento su dovanomis - lietuvių kalbos vadovėliais bei metodine medžiaga. Taip pat gauta iš KLB mokymo priemonių (knygų, kompaktinių diskų). Ambasada atsiuntė po portfelį kiekvienam moksleiviui, pradedančiam lankyti šią mokyklą. Po sveikinimų ir pasisakymų vyko suneštinės vaisės. Esame dėkingi Šv. Cecilijos parapijos klebonui kun. Theodorui, leidusiam Kalgario Vytauto Didžiojo šeštadienei lietuvių mokyklai naudotis parapijos salės patalpomis kiekvieną šeštadienį už simbolinę auką. Patalpų adresas: St. Cecilia's Church, 321 90 Ave. S.E. Ačiū O. ir R. Vedečiams už patalpas mokyklos atidarymo iškilmei. Elytė

LIETUVIAI PASAULYJE**JA Valstybės**

Čikagoje ir jos apylinkėse jau 10 metų veikia Amerikos lietuvių televizija (ALTV). Jos vadovas A. Reneckis Lietuvių fondo konferencijoje rugpjūčio 3 d. painformavo, kad bus plečiama jo vadovaujamos televizijos veikla. Iki šiol šios televizijos programa buvo rodoma ketvirtadieniais ir sekmadieniais. Netrukus bus pridėta dar viena - antradieninė laida. ALTV programą nuo rugsėjo mėn. pradžios bus galima matyti per "Comcast" bendrovės kabelinę televiziją. Čia ji bus transliuojama 248-tuoju kanalu. Nors transliacijų laidos ir išsiplės, tačiau ALTV vadovas A. Reneckis naujų siužetų iš Čikagos lietuvių gyvenimo nežada parengti. Antradieniais numatoma rodyti geriausias archyvinės ALTV dešimtmečio laidas, taipgi rugsėjo, spalio mėnesiais perduoti A. Tapino (LBT) sukurtą laidų ciklą *Amerika nematytoji*, kurį rodant Lietuvoje susilaukta ne tik reklamų, bet sumanių tautiečių pagalbos praturtinti šios televizijos programai naujomis laidomis. Jau atsirado aktorius K. Nakas, kuris žada sukurti 10 minučių laidą. Taipgi galvojama paspartinti žinių gavimą iš Lietuvos. Ateityje per ALTV bus galima išgirsti tos pačios dienos žinias iš Lietuvos. A. Reneckis yra numatęs ir kitų šioje srityje prošvaisčių. (*Amerikos lietuvis*, 2005 m., 32 nr.)

Italija

Romoje sulaikytas vilnietis D. Toločka, slapstęsis 6-rius metus. Šis 35 m. vyriškis 1999 m. buvo ieškomas Interpolo už sukčiavimą. Buvo išduotas Europos įsakymas jį sulaikyti. D. Toločką Italijos pareigūnai sulaikė liepos 21 d. vienoje Romos centro aikštėje, stebint daugybei turistų. Suimamas bandė pasipriešinti keturiems policininkams. Vienas iš jų buvo lengvai sužeistas. Sulaikytasis šiame mieste nuomojo butą ir vertėsi atsitiktiniais darbais. Sulaikymo metu pas jį nerasta jokių dokumentų. D. Toločka įtariamas, kad 1995-1999 metais Lietuvoje buvo suorganizavęs nusikalstamą grupuotę ir iš biudžeto pagrobęs pusantro milijono litų, pridėtinės vertės mokesčio. Jis yra laikomas šio mokesčio grobstytojų pradininku Lietuvoje. Vilniečio įsteigtos fiktyvios bendrovės prekiaavo mediena, susigrąžindamos mokesť iš valstybės. Kai D. Toločka buvo sulaikytas Lietuvoje, pripažino savo nusikaltimą, bet tai padaręs spaudžiamas skolų. Iš pradžių jis atvykdavo į apklausas, o vėliau dingo. (*Lietuvos rytas*, 2005 m., 169 nr.)

Australija

Melburno LB apylinkėse metinis susirinkimas įvyko liepos 31 d. Lietuvių klubo patalpose. Apylinkės LB valdybos pranešimą padarė pirm. A. Vaitiekūnas. Valdyba bandė atlikti ne tik pagrindinius jai skirtus darbus, bet ir paįvairinti bendruomenės veiklą, ypač kultūrinėje srityje.

Kultūriniam reikalams vadovavo B. Prašmutaitė. Pirminkas padėjo XXIII Lietuvių dienų organizaciniam komitetui už sėkmingą šių dienų suorganizavimą. Svečių ir žiūrovų buvo iš visos Australijos ir kitur. Jis taipogi dėkojo ir visoms Melburno lietuvių organizacijoms, kurios prisidėjo prie bendruomeninės veiklos. Dėkojo kun. A. Šimkui ir visiems, padėjusiems surengti tautinius renginius, ypač Melburno lietuvių pensininkų sąjungai. Iždo pranešimą anglų kalba pateikė D. Gaylard, LB apylinkės valdybos išdinininkas. Pajamų turėta \$5,816: \$2000 iš paskirstyto Lietuvių dienų pelno; \$1650 gauta iš provincinės valdžios, o kitos pajamos iš kitų šaltinių. Išleista \$6,830: \$4000 išleista ryšium su Lietuvių dienų renginiu pastato atnaujinimui; \$1000 skirta premijoms už rašinius, kitos - įvairiems reikalams. (*Tėviškės aidai*, 2005 m., 30 nr.)

Australijos lietuvis A. Grigaliūnas jau 16 metų vienas gyvena Bezaure parke tiesiog miške, 30 kilometrų nuo Sidnėjaus miesto. Jam nereikia nei draugų, nei pinigų. 76-rių metų tautietis labiau už viską vertina ramybę. Ši vietovė vietinių senųjų gyventojų kalba reiškia "Daugelio vėjų vieta". Tai kalnuotas parkas Hoksberupės baseine, nuostabus grožio. Ne vienas aplankęs šį parką, nori jame pasilikti. Taip pasielgė A. Grigaliūnas, prieš 16 metų užklydęs į šią vietovę. Jis 1949 m. atvyko į Australiją ir iki 60 metų amžiaus dirbo kasyklose ir žemės ūkyje, nesirūpindamas tapti Australijos piliečiu. Jis neprašė jokios pensijos, manydamas, kad jam ji nepriklauso. Jis taipogi niekad neprašė ir išmaldos. Jis reikalingų daiktų susiranda, kai žmonės juos išmeta į gatvę. Maisto gauna iš restoranų, kai maisto liekanos atsiduria lauko talpintuvuose. A. Grigaliūnas nelabai pasitiki žmonėmis, geriausi jo draugai - laukiniai miško gyventojai. Neseniai jam atsitiko nelaimė. Liepos pradžioje buvo nuvežtas į Hornsb miestą ir parkrito gatvėje. Buvo nuvežtas į ligoninę. Čia jis iš lovos veržėsi gulėti ant grindų. Tada ligoninės socialinės globos skyriaus vedėjas telefonu pranešė Lietuvos gen. garbės konsului V. Šlitteriui. Sidnėjaus miesto lietuvių moterų socialinės draugijos atstovės prikalbėjo jį, kad vėl pasirūpinti pensija ir valstybine sveikatos korte. Jis sutiko atidaryti banko sąskaitą, į kurią būtų galima pervesti pensiją. Buvo užpildytos anketos ir sutvarkyti dokumentai. *Lietuvos ryto* korespondentas paprašė A. Grigaliūną kartu papietauti restorane. Jis šiaip taip savo svečiui išsiūlė išgerti limonadą stiklinę ir suvalgyti bulvių traškučių. O į pasiūlytą picą ne pažiūrėti nenorėjo. Klausiamas vengė kalbėti apie save, bet tvirtino, kad labiausiai jį vers vienatvę. Atsisveikinęs su žurnalistu ir padėkojęs už pagalbą vėl iškeliavo savo keiliais į mišką. (*Lietuvos rytas*, 2005 m., 175 nr.) J.A.

Argentinoje Buenos Aires mieste Vasario 16 proga padedant vainiką prie lietuvių kryžiaus. Iš kairės: ATOS tarybos pirm. Jurgis Brazaitis, kun. A. Steigvila, vicepirm. Julius Mičiūdas, M. ir A. Savickaitės. Ntr. A. Mičiūdo

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ**MOKAME UŽ:**

kasd. pal. čekių sąsk. iki .0.75%
santaukas 1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius 1.50%
180 dienų indėlius 1.55%
1 m. term. indėlius 2.50%
2 m. term. indėlius 2.75%
3 m. term. indėlius 3.00%
4 m. term. indėlius 3.40%
5 m. term. indėlius 3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable) 1.00%
1 m. ind. 2.50%
2 m. ind. 2.75%
3 m. ind. 3.00%
4 m. ind. 3.40%
5 m. ind. 3.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuo 4.70%
nekiln. turto 1 m. 4.70%

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai

• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE - INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

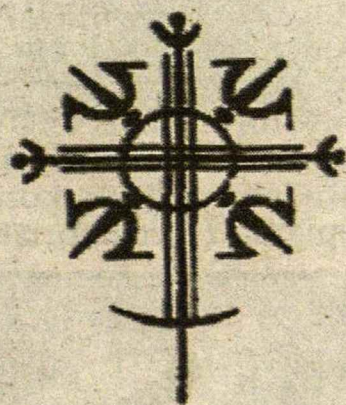
Skambinti

R. Jareckul

Tel. 416-370-3539

arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Loughheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Nepaprastai išgražėjęs mūsų mylimas senasis Druskininkų kurortas jau trečius metus sutinka M.K. Čiurlionio 130 metų jubiliejui skirtą tarptautinį menų festivalį *Druskininkų vasara su M.K. Čiurlioniu*. Apie tris mėnesius vykstantį menų ir muzikos festivalį (nuo birželio 5 d. iki rugsėjo 22 d.) organizuojama Muzikų rėmimo fondo (vadovė Liucija Stulgienė), sieja muzika ir dailė, literatūra ir teatras, menotyra ir etnografija, jungia meilę menui, muzikai, istorijai ir kultūrai. Viena svarbiausių šio festivalio idėjų, galbūt ta, "kad kurorte žmogus kuo dažniau prisiliestų prie muzikos, kuri skamba čia visur: terasose, skveruose, kiemeliuose, muziejuose, sanatorijose, salėse, mokyklose, – tai patiria čia atvykęs intelektualus poilsiautojas", – vaizdžiai teigė studijų savaitės atidarymo šventės metu Druskininkų vicemerė K. Miškinienė.

Bene labiausiai klausytojų lankomi ir mėgstami koncertai išsiskyrė atlikėjų profesionalumu, patrauklia, drauge sudėtinga ir įvairia programa. Dalis jų gražiai įsipynė ir papildė M.K. Čiurlionio skirtą studijų savaitę, kurios pagrindą sudarė tarptautinė mokslinė konferencija *Čiurlionis ir pasaulis* (vadovas LMTA doc. Rimantas Astrauskas).

Rugpjūčio 1 d. Studijų savaitės šventė prasidėjo dailės parodomis – Druskininkų M.K. Čiurlionio muzikos mokykloje buvo surengta Vilniaus miesto vaikų piešinių paroda *Fantazijos ir simbolių pasaulyje*, o sanatorijoje *Lietuva* atidaryta įsimintina ir jaudinanti menininko Gintaro Jaronio fotografijos ir kompiuterinės grafikos darbai – *Nuo peizažo iki abstrakcijos* bei *Variacijos Dzūkijos gamtos tema*.

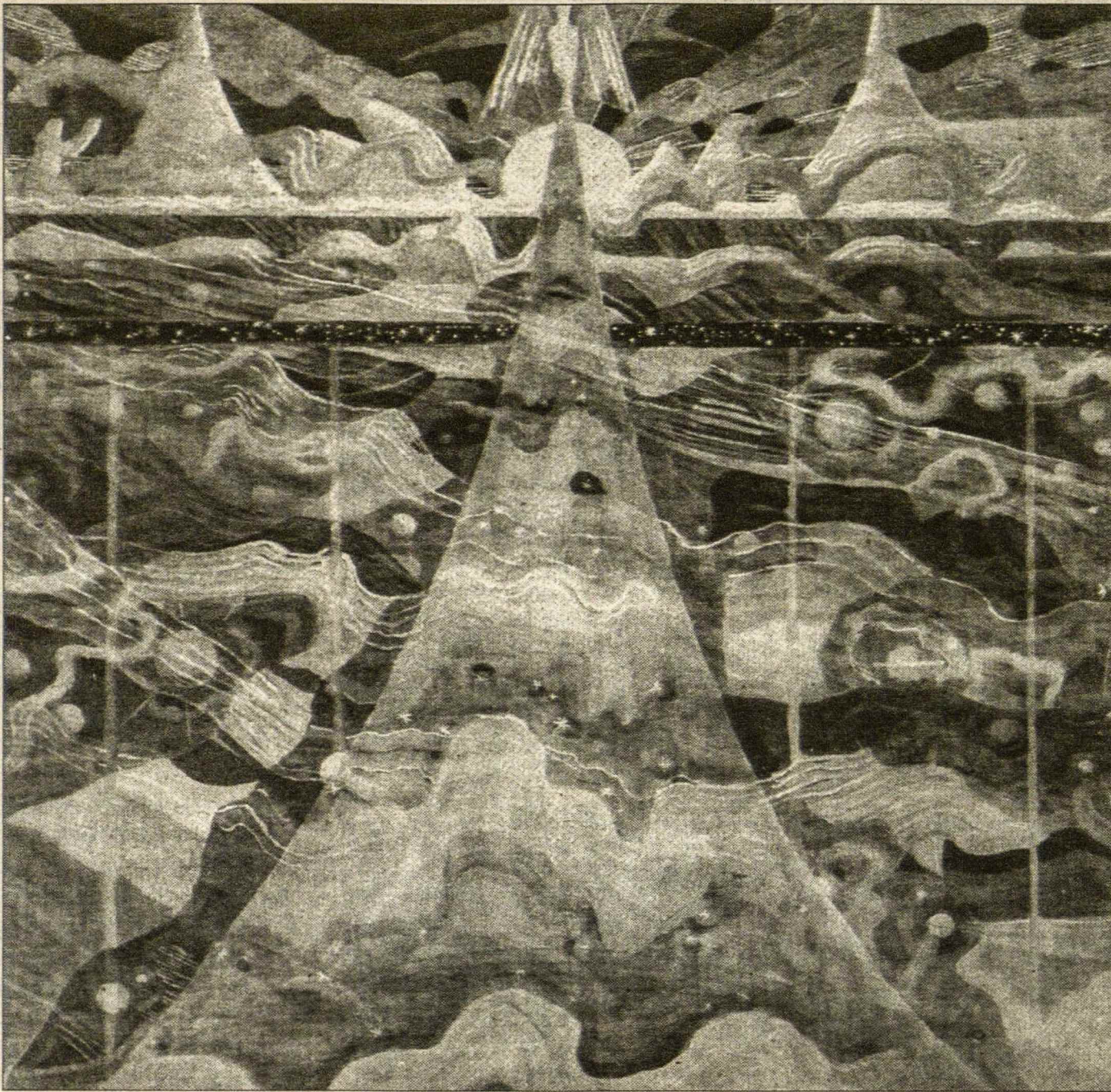
Pirmasis įvyko rugpjūčio 1 d. Dalios Kuznecovaitės (smuikas) ir Leonido Dorfmano (fortepijonas) rečitalis. Šių jaunų muzikų programą sudarė sudėtingi ir įvairūs klasikizmo ir romantizmo klasikų kūrinių. Susikaupęs ir filosofškai giliai L. Dorfmanas paskambino K.M. Čiurlionio tris preliudus. L. Dorfmanas yra baigęs M.K. Čiurlionio menų mokyklą, vėliau studijavęs fortepijono specialybę Lietuvos muzikos akademijoje (prof. M. Azizbekovas kl.), stažavęsis Maskvoje (prof. M. Voskresenskio kl.), dabar gyvena ir dirba Vokietijoje, Frankfurte prie Maino, studijuoja dirigavimo meną.

Jauna, šešiolikmetė smuikininkė Dalia Kuznecovaitė, jau yra stebinusi Lietuvos klausytojus ne vienu koncertu, rečitaliu, festivalio ir konkurso laimėjimu. Mokiusis smuiko specialybės mokytojos B. Vasiliauskaitės-Smidtienės, nuo 2004 m. prof. J. Urbos klasėje, suteikus M. Rostropovičiaus stipendiją, jai suteikta galimybė šiuo metu studijuoti Kiolne pas prof. Z. Broną (Vokietija). D. Kuznecovaitė drauge su L. Dorfmanu atliko vieną iš puikiausių L. van Beethoveno kūrinių *Pavasario* sonatą nr. 5 ir kt.

Maloniai nuteikė Mokymo centre "Dainava" rugpjūčio 2 d. įvykęs netradicinis koncertas – audiovizualinių kino ir muzikos darbų vakaras M.K. Čiurlionio tema *Visa yra kosmosas*. Tai intriguojančios muzikos-vaizdo kompozicijos, kurių programą sudarė Čiurlionio paveikslų vizijos, muzikinės impresijos, improvizacijos ir simfoniniai fragmentai, inspiruoti gamtos, kosmoso

Čiurlionio menas – į visuomenę

Koncertai, studijos, paskaitos, parodos, kūrybos interpretacijos

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Sonata Nr. 6. (Žvaigždžių sonata). Allegro. 1908. Iš parodos "Vizualinė muzika" Vašingtone, Hirshhorno muziejuje ir Smithsonian skulptūrų sode, 2005 m. birželio 23 d. - rugsėjo 11 d. ("Kultūros barai", 2005-6)

paveikslų filmuotų kadru bei nuotraukų fragmentų.

Daugiaplaniškumu ir dramatismu išsiskyrė G. Kuprevičiaus ir P. Sluškonio videofonija *Kai Marsas pabučiavo Žemę*. Giedriui Kuprevičiui daug metų artima ši kompozicinė sritis, žinant jo impresijoms, improvizacijai ir vaizdingai muzikos išraiškai būdingą talentą, klausantis jo kompiuterinių kompozicijų, siejamų su M.K. Čiurlionio paveikslų ir muzikos vizijomis, savaipt jį interpretuojančių.

Mantauto Krukausko (LMTA kompozicijos ir fortepijono specialybių magistranto, įvairių tarptautinių kursų, vasaros muzikos akademijų dalyvio ir laureato) audiovizualinė impresija pagal M.K. Čiurlionio *Žvaigždžių sonatą* ir tleskopo nuotraukas iš kosmoso – reikšmingas jaunojo kompozitoriaus kūrinys, kurio dramatismą grindė spalvinga kompiuterinė vaizdų struktūra ir simfoninio (diplominio) kūrinio fragmento sintezė.

M.K. Čiurlionio kūrybos pagrindas – fortepijoninė muzika, ypač gerbiama mūsų atlikėjų, imponuojanti ir užsienio pianistams. Konferencijos *Čiurlionis ir pasaulis* atidarymo proga, rugpjūčio 2 d. M.K. Čiurlionio namelyje koncertavo M.K. Čiurlionio konkurso (bei kelių kitų tarptautinių) laureatė Sonata Alšauskaitė, atlikusi Čiurlionio preliudus ir paskutinį kompozitoriaus kūrinių – *Fugą b-moll*. Pianistės, M.K. Čiurlionio menų mokyklos absolventės, dabar LMTA prof. R. Geniušo fortepijono I

k. magistrantės, filosofškai interpretuojančios M.K. Čiurlionio polifoninius kūrinius šiame ir kituose koncertuose maloniai papildė talentingi mažieji smuikininkai: Rolanda Ginkutė, Ieva Laučkaitė, Ieva Sruogytė, Augustė Emilija Janonytė (akomp. G. Adomavičiūtė), Algirdas Galdikas, Aistė Birvydaitė (akomp. R. Stadalnykaitė) ir kiti Smuiko šventės ir 10 smuikininkų meistriskumo kursų (vadovė Bernadeta Markevičienė) dalyviai iš Alytaus, Druskininkų, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės muzikos mokyklų bei konservatorių, Vilniaus, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos. Rugpjūčio 4-9 dienomis Druskininkų muzikos mokykloje talentingi jaunieji smuikininkai ir jų pedagogai koncertavo ir studijavo, vadovaujami prof. P. Munteanu.

Nostalgija ir istorija dvelkiančio Čiurlionio namelio kieme skambėjo dar vienas puikus pasaulinės šlovės pianisto Alexander Panizza koncertas, įvykęs rugpjūčio 3 d. Senasis fortepijonas su skambo egzotiškais Argentinos ritmais, ekspresyvia melodika, emocionalia dinamika. Kelių tarptautinių konkursų laureatas argentinietis pianistas Alexander Panizza, atvykęs drauge su žmona Cintia Cristia ir sūneliu, atlikimo meistriskumu praturtino festivalį *Druskininkų vasara su M.K. Čiurlioniu*.

Kiek kitaip M.K. Čiurlionio kūrinius interpretavo pianistė iš tolimosios Japonijos Tomona Miyazaki, rugpjūčio 4 d. koncertavusi M.K. Čiurlionio memorialiniame muziejuje. Išryškinusi

lyrinę Čiurlionio kompozicijų sferą, pianistė paskambino ir rytietiško, nostalgiko kolorito japonų kompozitoriaus Guinga Kobayashi kūrinius.

Studijų savaitę apibendrino prof. V. Landsbergis gilia ir objektyvia M.K. Čiurlionio kūrybos apžvalga (rugsėjo 5 d.), anksčiau pateikęs ir monumentalų M.K. Čiurlionio kūrybos leidinį *Kūriniai fortelijonui. Visuma* (2004).

Visuomet malonu pasidžiaugti nauju M.K. Čiurlionio kūrybos įrašu ar leidiniu, kurių ne vienas šiame festivalyje buvo pristatomas. Studijų savaitės svečiams ir dalyviams buvo įteiktas prieš kelias dienas išspausdintas almanachas *M.K. Čiurlionis ir pasaulis*, kurį parengė muzikologas Rimantas Astrauskas, o išleisti padėjo Kauno technologijos universiteto Humanitarinių mokslų fakultetas ir Lietuvos muzikų rėmimo fondas. Leidinyje spausdinama 14 mokslinių straipsnių, kurių autoriai – žymūs Lietuvos ir užsienio šalių muzikologai, dailėtyrininkai ir literatūrologai – E. Tarasti, G. Kennaway, R. Okulicz-Kozaryn, K.R. Kašponis, R. Janėliauskas, D. Kučinskas, R. Aleknaitė-Bieliauskienė, J. Bruveris, R. Andriušytė-Žukienė, L. Melnikas, I. Jasinskaitė-Jankauskienė, S. Barkauskas, R. Astrauskas, V. Juodpusis – įvairiais aspektais gvildena M.K. Čiurlionio, jo amžininkų sąsajas ir kūrybos esmę.

Prasmingai į koncertų programą įsipynė vargonininkės Jūratės Landsbergytės, įrašiusios ne vieną CD, naujos kompaktinės plokštelės M.K. Čiurlionio *kūriniai vargonams* pristatymas, kurią išsamiai komentavo muzikologė Rūta Skudienė. Dalis šios plokštelės rečiau atliekamų polifoninių ir fortelijoninių, aranžuotų vargonams Čiurlionio kompozicijų, jautriai skambėjo, vargonuojant J. Landsbergytei, rugsėjo 5 d. se-nojoje Liškiavos šventovėje.

Kasmet M.K. Čiurlionio garbei koncertuoja ir iškiliai Lietuvos dainininkai. Rugpjūčio 3 d. sanatorijos "Lietuva" salėje koncertavo prof. Eduardas Kaniava (baritonas), Vida Taurinskaitė (sopranas), Barbora Abromavičiūtė-Kaniavienė (aktorė, koncerto vedėja). Dainininkams talkino pianistė Audronė Juozauskaitė.

Druskininkiečiai laukė ir įžymiojo boso prof. Vladimiro Prudnikovo (sukūrusio per 30 vaidmenų teatre) ir jo klasės studentų: Ievos Prudnikovaitės, Jurgos Adamonytės, Kosto Smorygino, Nijolės Ralytės (fortepijonas) koncerto. Jį pradėjo pianistas A. Panizza. I. Prudnikovaitės (LMTA magistrantė) ir J. Adamonytės duetas pasižymėjo puikiu vokalo valdymu, muzikalumu atliekant B. Dvariono dainą *Oi užkilokit vartelius* ir A. Budriūno harm. l. d. *Tykiai tykiai*. K. Smoryginas atliko rečiau girdimus kūrinius. Pabaigą vainikavo visų solistų kvarteto atliekama harm. lietuvių liaudies daina *Saulutė nusileido*.

Du įsimintinus muzikos vakarus rugpjūčio 5 d. surengė M. K. Čiurlionio kvartetas. "Lietuvos" sanatorijos salėje jis koncertavo drauge su pianisčių G. Gabnytės ir B. Bizevičiūtės duetu, o romantiškoje Druskininkų muziejaus terasoje gausiai susirinkusiems klausytojams surengė klasikinės muzikos koncertą.

J. Baltramiejūnaitė, VKMF lektorė, kompozitorė

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Kviečiame bendradarbiauti - laukiame ir spausdiname įvairius straipsnius:

- tautinės-krikščioniškos minties straipsnius...
- išeivijos gyvenimą liečiančius rašinius, pranešimus, pasisakymus, veiklos kronikas, atsiminimus, laiškus, nuotraukas, poeziją...

- apsakymus, knygų, filmų recenzijas, koncertų, baliaus aprašymus, juokus, anekdotus...
- naujienas iš Lietuvos, Kanados ir kitų kraštų...

“Lietuvių literatūros skaitiniai”

Svarbi knyga apie lietuvių literatūrą, išleista Kanadoje

GENIUS PROCUTA

Kanados lietuvių bendruomenė išleido didoko formato 296 puslapių kietais viršeliais knygą *Lietuvių literatūros skaitiniai*. Ją paruošė, sudarė, dalį parašė Toronto Maironio mokyklos aukštesniųjų lituanistinių kursų mokytoja – Rima Žemaitytė-De Iulius.

Knyga skiriama – “mano mokiniams – buvusiems, esantiems ir būsimiems. Ir visiems tiems, kurie gyvendami ne Lietuvoje, pasiūlgta lietuviško žodžio”.

Iš dedikacijos gali atrodyti, kad ši knyga tik lietuvių literatūros vadovėlis... Tokia ji iš dalies ir yra, bet kartu daug daugiau. Tai 4.5 šimtmečių lietuvių literatūros antologija – žinytas, lietuviškos kultūros, mąstysenos ir gyvenimo veidrodis, mūsų kalbos ir tautos gyvybės šaltinis bei aruodas.

Šioje knygoje per beveik 300 puslapių, Rima Žemaitytė atrinko, aptarė ir pateikė 75 rašytojų biografijas bei jų svarbiausias kūrybos darbus (ištraukas).

Be 75 svarbiausių autorių, knygoje dar yra prabėgomis paminėti kiti 25 rašytojai. Ką atrinkti, turėjo būti vienas iš sunkiausių sudarytojos sprendimų, nes XIX ir ypač XX šimtmečiuose buvo pateikta šimtinė.

Dėl paskutinio skyriaus *Iš šiuolaikinės poezijos* atrankos ir kai kurių istorinių bei šiuolaikinių prozaikų nepaminėjimo reikėtų atkreipti dėmesį. Toje dalyje Nykai-Niliūnui, jo poezijai reikėjo skirti žymiai daugiau vietos (įdėtas tik vienas jo eilėraštis). Reikėjo rasti vietos ištraukoms iš Vinco Pietario pirmojo lietuvių istorinio romano *Algimantas*, Mariaus Katiliškio, ypač Kazio Almeno gausiai kūrybai.

Zvilgtelėkim iš arčiau į kai kurias literatūrines įdomybes. Pvz. kiek iš mūsų žinojo, kad Vydūnas 1940 m. buvo pasiūlytas Nobelio premijai?! Kad jis, būdamas 77 metų senelis, gelbėjo moteris mažame Prūsijos mieste po Antrojo pasaulinio karo, kai siautėjo pergales džiangsno apsaiginta rusų kariauna. Vienas pasigėrusių sovietų kareivių tikslų buvo moterys. Jos slapstėsi. Jas mėgino ginti senelis Vydūnas. “Aš stovėjau prie įėjimo į kambarį, kur gulėjo jaunos moterys, – rašo Vydūnas. – Rusai apšvietė mane kišeninėmis lempelėmis. Netikėtai nusilenkė. Vienas iš jų persižegnojo... Visi pasitraukė...” (psl. 116).

R. Žemaitytė pateikia ir visą eilę autorių, rašinių ne lietuvių kalba. Jei tokiame nuosprendžiui kas nors reikalautų filosofinio-intelektualinio pateisinimo ar pagrindo, ji duoda (šalia jau cituoto V. Kudirkos) dar šiuose skaiti-

niuose įtraukto Prano Gaidos-Gaidamavičiaus ilgesnes ištraukas iš veikalo *Išblokštasis žmogus* (žr. tekstą psl. 218-9).

Todėl autorė-sudarytoja į lietuvių literatūrą – šią knygą įtraukė lenkiškai, prancūziškai ir vokiškai rašiusius Adomą Mickevičių, Oskarą Milašį (galėjo įtraukti Česlovą Milašį) ir Aldoną Gustas, nes juos visus jungia ta pati bendra tėvynė Lietuva. Tad čia vėlta pacituoti Prano Gaidos mintis: “Tėvynė, kaip kildinamasis šaltinis, yra jungtis, siejanti bendros Tėvynės žmones. Pastarieji yra traukiami to paties šaltinio, ir jų susitikimas su bendru šaltiniu yra kartu ir tarpusavio buvimas, nes jie yra jungiami pačios būties šaknyse. Jų atsigrežimas savon pradžion yra kartu atsikūlimas į vienas kitą, veidas į veidą”. Tad nors čia tik išvardintieji rašė lenkiškai, prancūziškai ir vokiškai, jie esmėje sako tą patį ką Maironis lietuviškai – “graži tu, mano brangi tėvyne”.

Knygoje rasite daugybę iliustracijų: rašytojų nuotraukų, kai kurių jų rašysenos pavyzdžių, titulinų puslapių, žemėlapių, dailininkės Gražinos Didelytės darbų reprodukcijų. Be rašytojų apibūdinimo, rasite visą eilę lietuvių literatūros periodizacijos skyrių, taipogi specialiai skirtų spaudos draudimui, knygnešiams, egzodo ir atgimimo literatūrai, pasaulinės literatūros kryptų aprašymų: renesansas, humanizmas, reformacija, romantizmas, realizmas, futurizmas ir kt.

Dar šią knygą reikia pagirti už arti 2,000 žodžių žodyną. Beveik kiekvienas jos puslapis turi nuo kelių iki dešimties ar daugiau trumpų paaiškinimų senoviškesnių ar su kaimo darbais ir gyvenimu susijusių žodžių, kurių jauniems gali nesuprasti ar paprasčiausiai nežino. Bet tie paaiškinimai ar tiesiog sinonimai gali būti naudingi ir vyresniems, nes mes irgi visko nežinome. Aš pats, pavyzdžiui, tiksliai nežinau kokios rūšies yra gėlės *žemčiūgai*, o pasirodo, tai kvapnieji žirneliai... kuriuos gerai prisimenu iš močiutės Kulpinės gėlyno Utenoje. Taipogi turiu prisipažinti, kad nežinojau, jog giesmės *Marija, Marija skaisčiausia lelija* žodžių autorius yra Maironis. Manau, kad daugelis iš mūsų ras ką nors naujo, nežinomo ar naudingo šioje knygoje. Ačiū dar kartą autorei-sudarytojai, talkininkams, pagalbininkams, Kanados lietuvių bendruomenei ir jos švietimo komiteto pirmininkei Vidai Stanevičienei, “kuri palaimino tokios knygos atsiradimą ir rūpinosi jos spausdinimu”. Tai viena iš svarbesnių lietuviškų knygų, išleistų Kanadoje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilniaus universiteto 425 metų sukakčiai skirta proginei 50 litų moneta laimėjo Italijos tarptautinės numizmatikos parodos *Vicenza Numismatica* apdovanojimą. Parodoje vertintos 2004 metais pasaulyje išleistos monetos. Lietuvių kūriniui skirtas “International Prize Vicenza Palladio” apdovanojimas už architektūros vaizdavimą – Vilniaus universiteto architektūros ansamblio projekciją monetos reverse, monetos matinio ir veidrodinio paviršių derinimą ir puikią sidabrinės monetos kompozicijos detalių simetriją. Vertintojus sudomino ir tai, jog pakreipus monetą vienu kampu matyti VU įsteigimo data, kitu kampu – 2004 metai. Tokia technologija lietuviškų monetų kaldinimo istorijoje panaudota pirmą kartą.

Monetos dailininkas Rytas Jonas Belevičius. Ją nukaldino Lietuvos banko užsakymu valstybinės įmonės “Lietuvos monetų kalykla” meistrai. Išleista 2,000 vienetų, o vieno lito apyvartinė proginė moneta – 200,000 vienetų tiražu. Tai ne pirmas Lietuvos banko išleisti monetų pripažinimas tarptautinėje arenoje. Lietuvos monetų kalykloje nukaldintą 50 litų proginę monetą, skirtą XXVII olimpinėms žaidynėms, “Krause Publications” (vienas didžiausių proginių monetų katalogo leidėjas, JAV) įvertino kaip meniškiausią 2000 metais į apyvartą išleistą monetą.

Amerikiečių rašytojo Upton Sinclair (1878-1968) romanas *The Jungle* (*Džiunglės*) šiemet mini 100 metų jubiliejų. Anuomet ši knyga, aprašiusi nežmonišką darbo sąlygas Čikagos skerdyklose, sukėlė didžiulį sambrūzdį ne tik JAV, bet ir Europoje ir dar tais pačiais metais buvo išversta į 36 kalbas. Pagrindinis romano veikėjas, lietuvis Jurgis Rudkus, su dvylikos asmenų šeima praėjusio šimtmečio pradžioje atvyko į JAV “laimės ieškoti”. Dėl žiaurių darbo ir gyvenimo sąlygų per trejus metus dalis šios šeimos mirė, kiti nusirito į visuomenės dugną ir tik Jurgis išliko galutinai nepalaužtas. Romanas parašytas su tokiu įtikinamu atvirumu ir vaizdų šurpumu, kad turėjo sukrešti ne tik eilinius skaitytojus, bet ir politikus.

Savo atsiminimuose autorius pasakoja, kas jį paskatino rašyti *Džiungles* ir kodėl pagrindiniu veikėju pasirinkęs lietuvi. Baigęs Kolumbijos universitetą Niujorke, kaip žurnalistas buvo pakviestas aprašyti darbo sąlygas Čikagos skerdyklose. 1904 m. rudenį atvykęs į Čikagą, jis vakarais sėdėdavo darbininkų namuose, klausydavo jų istorijų. Dienomis vaikščiodavo po skerdyklos teritoriją, savo akimis matęs to meto realybę, kalbėjęs su įvairiais visuomenės atstovais ir per mėnesį jau turėjo užtenkamai medžiagos straipsniui, bet nutarė

visa tai išdėstyti literatūrine forma. Atsitiktinai užklydęs į lietuviškas vestuves rado prototipus savo romanui. Minėtina, kad rašytojui vestuvėse tokią didelį įspūdį padarė lietuviškos dainos, kad vienos iš jų, Antano Vienažindžio *Sudiev, kvieikeli tu brangiausias*, žodžius įrašė į romaną.

Vilniuje ir jo apylinkėse amerikiečių kinematografininkų grupė šiemet filmuoja du istorinius dokumentinius filmus – *Barbarai II* ir *Musulmoniškoji Ispanija*. Abi TV juostas filmuoja žinomas atkuriamosios dokumentikos režisierius Rob Gardner ir jo bendrovė “Gardner Films, Inc.” kartu su Lietuvos kino studija. Ši grupė pernai Lietuvoje sukūrė du dokumentinius filmus: apie garsųjį mokslininką ir dailininką Leonardo da Vinci ir juostą *Juodoji mirtis* apie Europoje siautėjusias maro epidemijas.

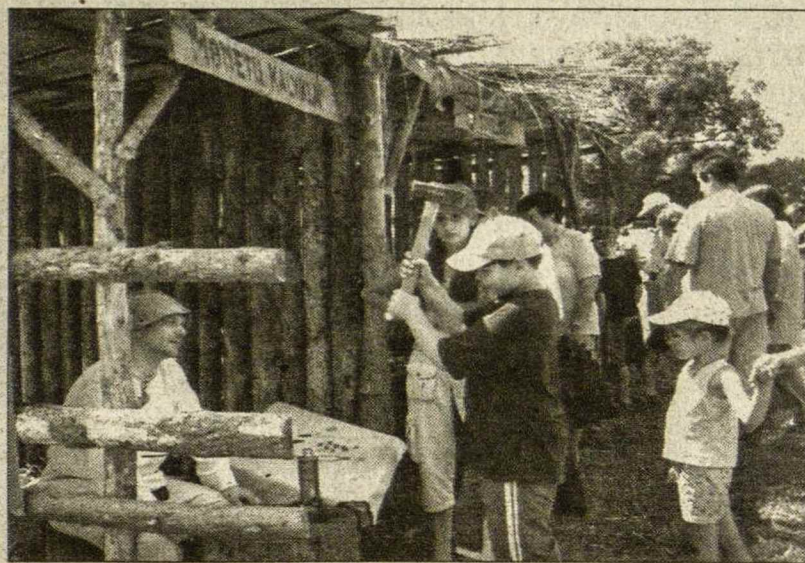
Pasak Lietuvos kino studijos direktoriaus Ramūno Škiko, “R. Gardner filmuose natūralioje gamtinėje aplinkoje – miškuose, kalvose, dykumose, buvusiuose smėlio karjeruose – kuriami įspūdingi masiniai vaizdai. Ši kino bendrovė jau kelerius metus Lietuvą pasirenka todėl, kad čia randa ne tik jos filmams tinkančias natūralias gamtines vietas, bet ir filmavimo darbai pas mus pigesni, turime profesionalią infrastruktūrą, patys siuvame kostiumus, kuriame įspūdingas dekoracijas, pasirūpiname statistais, kaskadininkais, raiteliais.” Abi istorines dokumentines juostas Lietuvoje numatoma baigti filmuoti iki rugsėjo pabaigos.

Kristupo vasaros festivalio programoje liepos pabaigoje Šv. Kazimiero šventovėje koncertavo violončelininkas Davidas Geringas ir vargonų virtuozė Renata Marcinkutė-Lesieur. Programoje baroko kompozitorių Domenico Gabrielli ir Johann Sebastian Bach kūrinių, taip pat šiuolaikinių kompozitorių Sofijos Gubaidulinos ir Peter Vasko kūrinių violončelei. D. Geringas gimė Lietuvoje, studijavo Maskvos konservatorijoje pas Mstislavą Rostropovičių. 1970 metais P. Čaikovskio konkurse laimėjo pirmąją premiją ir aukso medalį.

2000 m. tapo Berlyno Hans Eisler Aukštosios muzikos mokyklos profesoriumi, dažnai vadovauja meistriškumo kursams, koncertuoja pasaulio muzikos centruose su žymiais orkestrais. Daugelis iš beveik pusšimčio D. Geringo įrašytų kompaktinių plokštelių laimėjo aukštą įvertinimą. Jis pirmasis Vakaruose sovietiniais laikais atliko jam dedikuotus S. Gubaidulinos, Alfred Schnittke, Anatolijaus Šenderovo ir kitų avangardo kompozitorių kūrinius. Apdovanotas DLK Gedimino ordinu ir 2002 m. Lietuvos valstybine kultūros ir meno premija. G.K.

Vaizdai iš parodos Gyvoji archeologija Kernavėje šią vasarą. Kairėje - žiemgalių kiemas senovėje; dešinėje - monetų kalykla

Ntr. S. Sajausko

Ritas laikas

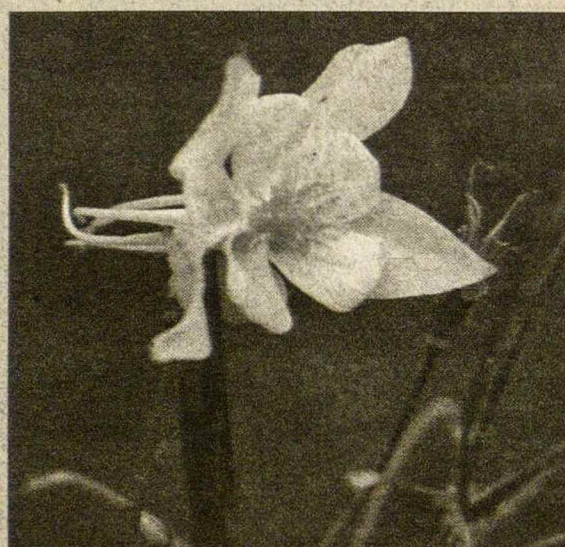
Nulingavo vėjai
Vakarykščiai,
Tamsų debesį
Nuplukdė lietūs,
Vaivos juosta
Uždegė netyčia
Per padangę
Saulės lieptą.

Nuskubėjo
Vasara auksinė
Į rugiagėlių melsvųjų
Tolį.

Susirinko vėl
Gandrai gimtinės
Pirmutiniam
Kylančiam atole.

Su pirmais bijūnais –
Antaninės,
Po pribrendusia gausa
Nuvysta žolinė,
Ritas laikas
Dangumi gimtinės,
Lyg nebuvo metų –
Pilnas saikas.

Valerija Vilčinskienė

Vasaros žiedas

Ntr. R.R. Otto

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
FAX: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p. p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 67 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term.ind.	1.25%
180-364 d. term.ind.	1.30%
1 metų term. indėlius	1.70%
2 metų term. indėlius	2.05%
3 metų term. indėlius	2.30%
4 metų term. indėlius	2.55%
5 metų term. indėlius	2.90%
1 metų "cashable" GIC	2.25%
1 metų GIC-met. palūk.	2.75%
2 metų GIC-met. palūk.	2.75%
3 metų GIC-met. palūk.	3.10%
4 metų GIC-met. palūk.	3.10%
5 metų GIC-met. palūk.	3.25%
RRSP, RRIF "Variable"	1.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.75%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	3.00%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.35%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	3.50%
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%
Amerikos dol. kasd. pal.	
taupymo sąsk.	1.50%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	2.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	5.25%
Sutarties paskolas nuo	5.25%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	4.30%
2 metų	4.60%
3 metų	5.00%
4 metų	5.20%
5 metų	5.35%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	4.25%

Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas

Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas

KELIAUJANT I EUROPA NEUŽMIRŠKITE ISIGYTI

AMEX EURO ČEKIŲ

NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

**Maloniai kviečiame pasinaudoti
VASAROS PASLAUGOMIS**

VIENERIŲ METŲ CASHABLE GIC

2.25%

VIENERIŲ METŲ GIC

2.75%

VIENERIŲ METŲ GIC JAV VALIUTA

2.50%

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Močiutės pasakojimai - istorijos pamokėlės

AUDRIUS IR ROMAS PALIŠAIČIAI
Grizdžių A. Griciaus vidurinė mokykla, XII klasė

- Močiute, papasakok ką nors apie savo gyvenimą, - prašau aš, Romas, sliuogdamas į močiutės lovos pasienį.

- Papasakok apie Sibirą, - prašau aš, Romo brolis dvynys, taip pat sėsdamas ant močiutės lovos.

Jei močiutė (mūsų mamos senelė) deda į šoną mežginį, knygą ar laikraštį, mes žinome, kad ji tikrai mums kažką įdomaus papasakos. Ir taip būdavo dažnai.

Šiandien, kai močiutės Emilijos Poškienės jau nebėra (mirė prieš 12 metų), mes mėginsime iš pasakojimų atkurti pilną kančių ir skausmo jos gyvenimo istoriją.

Kodėl?

Aš, Emilija Poškienė, ir mano vyras Juozas Poškus gyvenome Joniškėje. Turėjome 25 hektarus žemės. Jūsų prosenelis buvo savanoris, šaulių vadas, dirbo Joniškio valsčiaus sekretoriumi, paskui darbavosi savame ūkyje. Ištrėmė mus 1941 metų birželio 14-tą dieną. Jūsų prosenelį suėmė dar iš vakaro, taigi Sibirą važiauvau be vyro, su dviem sūnumis ir sena mama.

Išvežimas

Išvežė ankstų rytą. Išiveržė į namus rusų kariškis ir vietiniai lietuviai. Trumpai pasakė:

- Renkitės, važiuosite su mumis, gyvensite kitur.

Išsigandau, bėgiojau iš vieno kambario į kitą, verkiau. Dėkui Dievui, kariškis buvo žmogiškas, jis mane tramdė ir vis mokė:

- Uspakioisia, vožmi čainik, topor, kostriuliu - prigoditsa...

Jis patarė pasiimti žirkles, siūlą, laikrodį... Paklausiau, ar galima pasiimti pagalbę, mat joje buvo užsiūti auksiniai pinigai. Leido. Tremtyje tie pinigai labai pravertė. Apskritai rūbų ir maisto galėjome pasiimti kiek norėjome, kiek pajėgėme, nors vietiniai lietuviai (nežinau kodėl) taip sakė: "Jums nieko nereikės, ten viską gausite". Baisus ir nenusakomas jausmas apima žmogų, kai staiga turi palikti namus, visą užgyventą turtą, gimtinę, tėvynę ir važiuoti į svetimą, nepažįtamą kraštą.

Kelionė

Traukinio vagonai buvo prigrūsti tiek žmonių, kad trūko oro ir alpo vaikai. Tris savaites, dieną ir naktį, prasėdėjome ant suolų verkdami ir aimanuodami, tyliai kalbėdamiesi ir melsdamiesi. Nuolat verkė maži vaikai, o aš širdyje džiaugiausi, kad manieji jau dideli - dvylikos ir keturiolikos metų. Džiaugsmas buvo menkas, nes sūnūs vienas po kito vis alpo. Mirusius stotyse išnešdavo iš vagonų, ir niekas nežinojo, kur juos laidos ir iš viso ar laidos.

Minsko stotyje pro mažytį langelį pamačiau verkiančius žmones, jie nešėsi degtukus, muilą. Per vagonus nuskriejo žinia: karas. Kai kas ėmė džiaugtis, gal visus paleis namo. Deja... Mūsų laukė dar dvi savaitės sunkaus kelio. Kokia laimė

buvo išlipti Sverdlovsko stotyje, pajusti po kojomis žemę.

Atvežė į Altajaus kraštą, į Bijską. Toliau geležinkelio nebuvo, persėdome į traktoriaus priekabą ir vykome į kažkokį pieno ir mėsos ūkį. Visą naktį, lyjant lietui, važiaavome į mažytį kaimelį.

Įsikūre

Atvažiaavome! Žmonės čia tokie nuplyšę, suvargę, žabus su karvėmis veža. Šiurpas nukrėtė: "Ar ne į tokius ir mes pavirsime?"

Parodė vieną baraką, suvarė septynias šeimas į vieną namo kambarį. Sugulėme ant grindų ir taip praleidome pirmąją naktį svetur. Aš vis negalėjau užmigti, išėjau į lauką. Dangus, žvaigždės, mėnulis, žolė... kaip ir Lietuvoje, bet ne Lietuva.

Nelengva pradžia

Žmogus, atlydėjęs mus, vietiniams rusams pasakė:

- Atvežėm banditus, žmogžudžius, jiems nieko neduokit, nepadėkit.

Skaudu buvo girdėti šiuos žodžius, bet nieko, kaip nors versimės patys. Kadangi visi daiktai buvo suliję, prie barako, ant žemės, padėjome šlapia duoną, tegul išdžiūna. Po kelių valandų pastebėjome - duonos neliko!

Iškūreno pirtį, švarius baltinius pasidėjome pirties prieangyje. Išsimaudę išeinam - nebėra! Sunku suskaičiuoti kiek kartų šitaip buvo.

Darbai

Dirbome nuo ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro. Kruvinomis rankomis ravėjome už save didesnes usnis iš vasarinių kviečių, dalgiais pjovėme šieną, iš mėšlo rankomis dirbome durpes. Kiekvieną dieną neužmiršdavo priminti:

- Nepadirbsite normos - negausite duonos. O duonos taip trūko. Kiek džiaugsmo būdavo, kai mano sūnus, kuris ganė arklius, parvilkdavo padvėsusį kumeliuką. Sočiai pavaldydavome!

Sunkus ruduo ir žiema

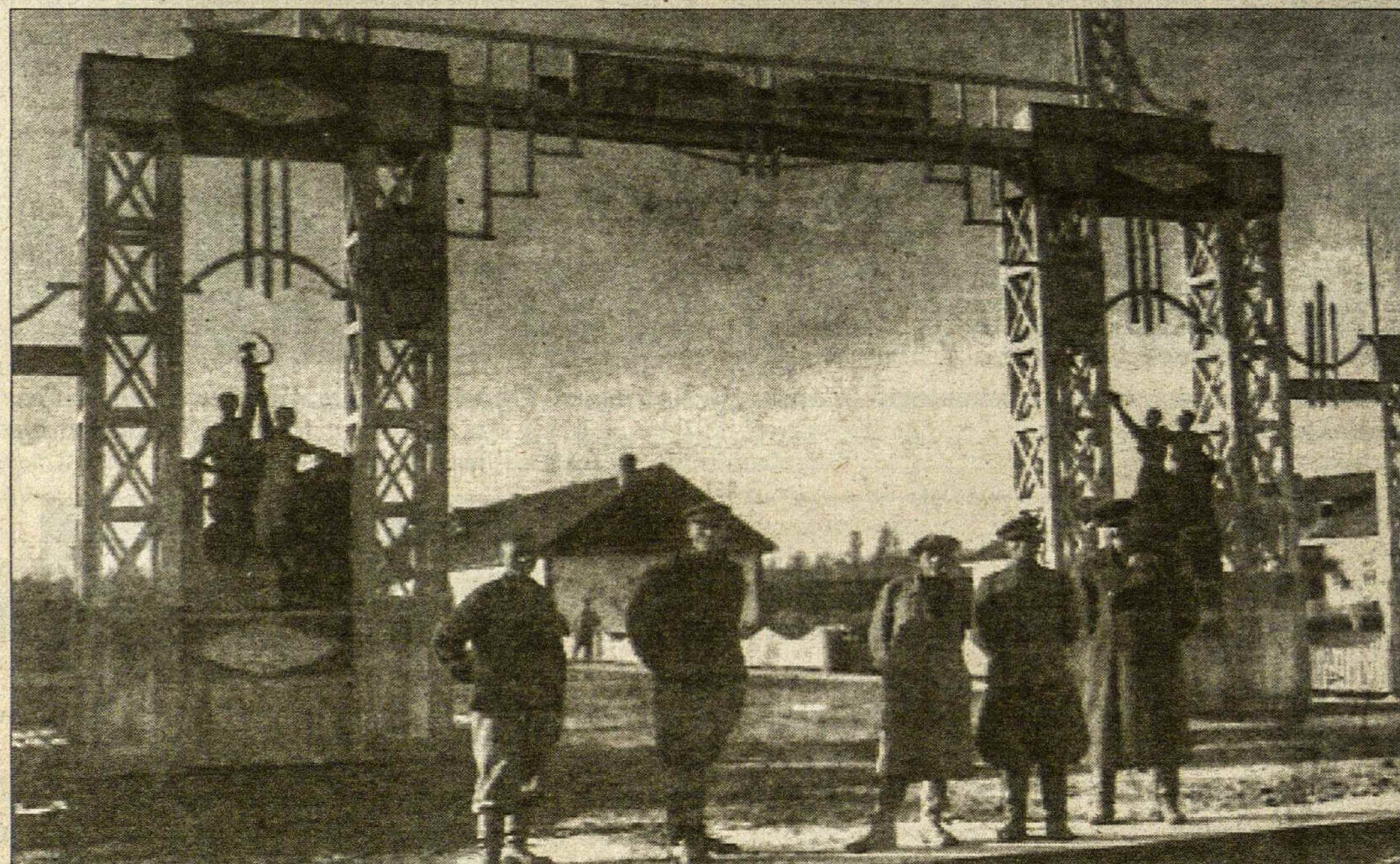
Rudenį pajutome artėjant badą. Ėjome į nukastų bulvių lauką ir rinkome supuvusias, sušalusias bulves. Nuo jų visi, ypač vaikai, tinome, bet aš ir šiandien prisimenu tų bulvių salstelėjusių skonį.

Netruko ateiti ir žiema. Šalta, rūsti Altajaus žiema. Barakas šaltas, šiltesnių batų ir drabužių neturime. Mūsų atsivežtieji daiktai ir tie auksiniai pinigėliai iš pagalvės gelbsti mus. Čia už juos gaudavome pieno šlakelį ar kelias bulves. O aš naktimis vis sapnuoju namus, spintas, pilnas rūbų ir skaniausio maisto. O atsibudus iš visų kampų į akis žvelgė badas.

Netektys

Pirmoji mirtis. Mirė tremtinė. Susirgo vargšėlė džiova ir šimtas gramų duonos su pelais jos gyvybės jau nebegalėjo palaikyti. Antrasis į mąžas kaimo kapinaites atsigulė mano sūnelis Stasiukas. Gimė jis čia gruodžio mėnesį ir buvo sulaukęs pusantros metų.

Nukelta į 11-tą psl.

Rešotų 7-ojo lagerio vartai. 1947 metais Rešotų lageriai priklausė Krasnojarsko krašto lagerių valdybos Nižniaja Poimos skyriui. Tai buvo kelios dešimtys miškuose išsimėčiusių lagerių, kuriuose kalėjo keliasdešimt tūkstančių kalinių. 1941.VII.7 į Rešotus buvo atvežta apie 3,000 politinių kalinių iš Lietuvos. Čia kalėjo buvęs Lietuvos respublikos prezidentas A. Stulginskis, buvę ministrai J. Skaisgiris, J. Stanišauskis, K. Šakenis, S. Šilingas

Ntr. iš "Gimtoji istorija"

Močiutės pasakojimai - istorijos pamokėlės

Atkelta iš 10-to psl.

Įkrito jis į upelį, nuslydęs nuo permestose per jį lentos. Mano sena mama, kur nėjo į darbą ir prižiūrėjo visus vaikus, nesuspėjo... Sukaliau iš beržo kryžių ir pastačiau ant kapelio. Rytojaus dieną neberadau kryžiaus, o ir kapas buvo išvers-tas, išknistas, mat čia, po neapvertas kapines, šmirinėjo gyvuliai. Gaudžiomis ašaromis dar kartą apraudojau sūnelį Stasiuką ir savo dalį. Reikėjo toliau gyventi. Mus, tremtinius, palaikė sausas ir šaltas Altajaus klimatas, malda, viltis, meilė.

Palengvėjimas

Diena bėgo po dienos. Pasidarė kiek leng-viau. Po metų kastuvu sukastame darže užsiaugi-nome daržovių, nusipirkome karvę. Viena mote-ris iš Lietuvos atvežė jurgino gumbą. Na, ir sužy-dėjo gėlės! Rusės prašė mus išmokyti auginti gėles.

Apie vyrą

Sužinojau apie jį tik po metų. Jį kalino Re-šotų lageryje nr. 7. Vyras laiškuose rašė: "Nieko negalėkit, viską mainykit į maistą. Kad tik išver-tume! Susitiksime vėl gyvenime". Dar tebeturiu jo laiško skiautėlę: "Atlyginimo beveik negaunu, atskaito už maistą. Duonos per dieną gauname 450-800 gramų. Gal pas jus gyvena tokie..." Ne-besusi tikome: vyrą 1942 metais teisė ir įvykdė mirties nuosprendį...

Mokslas ir darbas

Buvau baigusi Linkuvos gimnaziją ir komer-cijos kursus, todėl ir čia stengiausi pramokti ru-sų kalbos. Iš ruso berniuko pasiskolinu elemen-torių ir išmokau rusišką raidę. Kontoroje pa-matė, kad moku rašyti rusiškai, pakvietė dirbti pieninėje. Karvės sirgo kažkokia liga, todėl die-ną reikėjo priiminėti pieną, nustatyti jo riebumą, o per naktį jį virinti.

Kitas kolūkis

Jaunesnysis sūnus vedė. Tada išsikėlėme į kitą kolūkį. Pasistatėme molinį namelį, bet po metų šis pradėjo irti. Marti su sūnumi išeina į darbą, o aš prižiūriu anūkus. Ir dieną naktį lau-kiu iš vyresniojo sūnaus, kuris tarnavo kariuo-menėje, ir iš Lietuvos laišku.

Gal galima namo?

Po 1950 metų išdrįsau parašyti Stalinui laišką, klausiu, gal jau galime grįžti į Lietuvą. Iš-kvietė į miliciją. Ėjau bijodama, drebėdama, bet ten ramiai paaiškino, kad dar grįžti negalima. Tik 1969-aisiais metais susiruošėme Lietuvon: Rusai atkalbinėjo, klausinėjo, ko mums trūksta, žadėjo viską duoti, parūpinti. Aš atsakydavau: - Trūksta Tėvynės, gimtinės. Suprato ir rusai, ką žmogui reiškia gimtinė, nes daugiau neatkal-binėjo.

Į nežinią

Kelias į Lietuvą – tai kelias į nežinią. Kur važiuoti, kur eiti, kas priglaus? Mūsų namą Jo-niškyje po karo privatizavo valdžia, buvome ne-reabilituoti, todėl savame name neturėjome teisės gyventi. Laikinai priglaudė giminačiai, pas-kui Micaičių kolūčio pirmininkas V. Diržys at-siuntė mašiną, pakvietė į savo kolūkį, visus įdar-bino. Dėkoju V. Diržiui, kuris tiek daug mums padėjo, dėkinga esu visiems Micaičių žmonėms, nes nė iš vieno lūpų neišgirdome baisaus kaip prakeiksmas žodžio: "Tremtinys!"

Pas anūkę

Iš visų buvusių Bijske likome gyvos tik dvi.

Antra moteris gyvena Telšiuose, su ja susiraši-nėju laiškais.

O ir man jau virš aštuoniasdešimt, dabar gy-venu pas anūkę, kurią užauginau Bijske, kurią mokiau lietuvių kalbos, kuriai dažnai pasakojau apie Lietuvą, kurią kartais aprenčiau pačios pa-siūtais lietuviškais tautiniais rūbais ir nufotogra-favau... Taip sunkiai gyvenusi ir dirbusi, nema-niau, kad dar tiek ilgai gyvensiu. O turiu gyventi, turiu sulaukti reabilitacijos rašto. Gera čia man tarp artimų, nuoširdžių žmonių. Gera, kad po 28-rių metų gyvenu čia, sapnuose išsapnuotoje, mintyse išsvajotoje Lietuvoje. Palikusi Altajaus sniegynuose savo vyrą, sūnelį, mamą, aš mirsiu čia, Lietuvoje. Ir tai man teikia stiprybės!

Ar įmanoma viską papasakoti?

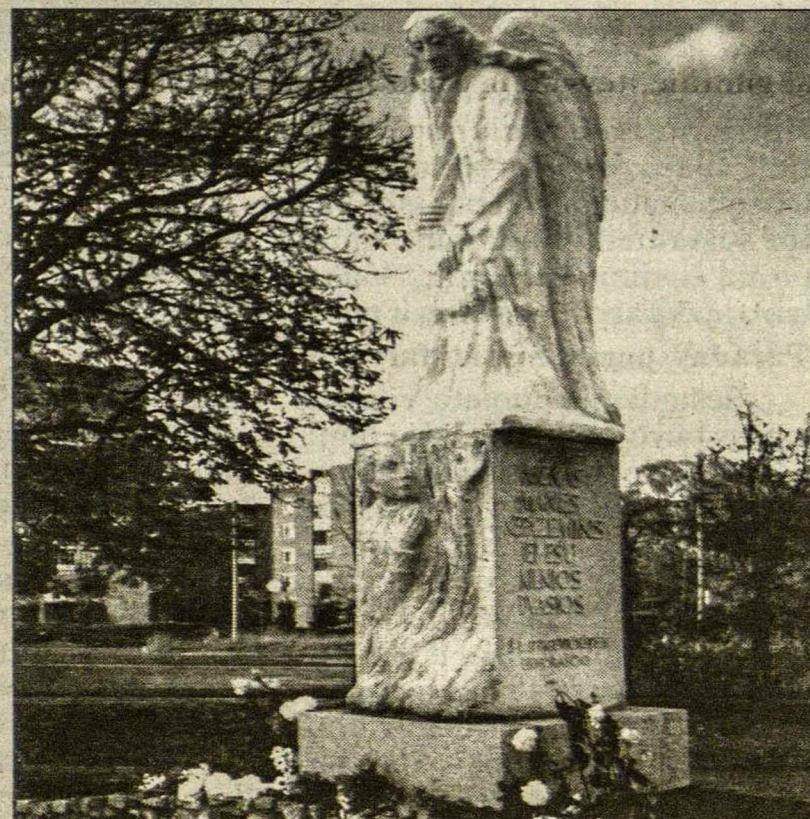
- Močiute, papasakok berniukams, kaip Ta-ve vos neužpustė miške, kaip nuo mirties išgel-bėjai vienos rusės mokytojos dukrelę, papasa-kok... – tai mūsų mama (močiutės anūkė) prime-na močiutei.

Nespėjo, o gal ir nenorėjo mums to papasa-koti močiutė. Matyt, neįmanoma viską papasa-koti nuolat šluostantis ašaras, ranka prilaikant širdį, kad nesidaužytų...

Tik paaugę suprantame, kad močiutei visa tai papasakoti buvo labai sunku. Sunku ir skaudu dar kartą prisiliesti prie kraujuojančios savo gyvenimo žaizdos...

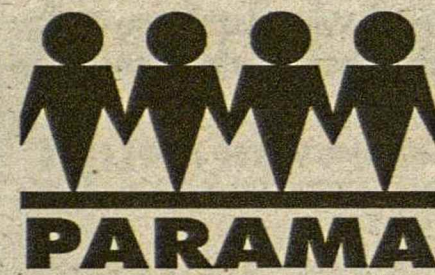
Kai buvome mažesni, nesupratome, kodėl mūsų mama močiutės pasakojimus vadino "isto-rijos pamokėlėmis". Bet mums labai patiko tos "istorijos pamokėlės". Dabar, kai močiutės ne-bėra, kai jos pasakojimus tik prisimename, su-prantame, kokios neįkainojamos istorijos ir gy-venimo pamokos buvo jos prisiminimai apie tremtį.

Jeį šiandien mes abu (Romas ir Audrius) esame dvyliktos klasės mokiniai, jei mokame vertinti šių dienų istoriją, politinius įvykius, jei rimtai žiūrime į gyvenimą, į ateitį, tai turime būti dėkingi savo močiutei už istorijos pamokas. Tai jos mus išmokė būti žmonėmis...

Paminklas Kauno kapinėse kankinėms - Elenai Spirgevičiūtei ir Stasei Žukaitei. Paminklo auto-rius - skulptorius A. Kmieliauskas, architektas - A. Mikėnas Ntr. S. Sajausko

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 138 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.25% už 90-179 d. term. indėlius
1.30% už 180-269 d. term. ind.
1.30% už 270-364 d. term. ind.
1.70% už 1 m. term. indėlius
2.05% už 2 m. term. indėlius
2.30% už 3 m. term. indėlius
2.55% už 4 m. term. indėlius
2.90% už 5 m. term. indėlius
2.25% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
2.40% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
3.10% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.10% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
2.65% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
2.75% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
3.00% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
3.35% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
3.50% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
2.50% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.50% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo 5.25%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų 4.00%
2 metų 4.50%
3 metų 5.00%
4 metų 5.00%
5 metų 5.25%
- su keičiamu
nuosimčiu 4.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v. - 3.30 v.p.p.;

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

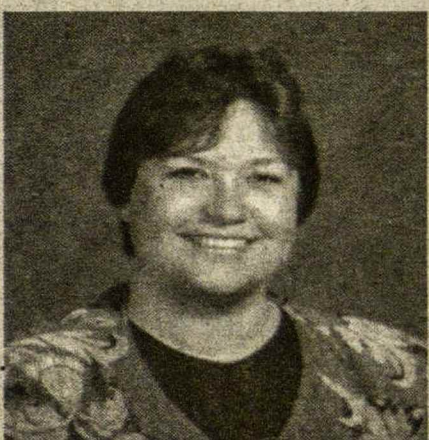
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

*Jeį norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižaduo mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

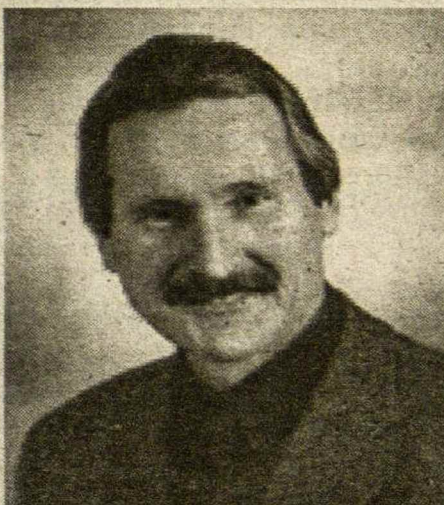
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

Galvojat parduoti ar sužinoti
Jūsų nuosavybės vertę, veltui
įvertinsiu be jokių įsipareigoji-
mų. Mielai ir sąžiningai patar-
nausiu surasti Jums tinkamą
namą ar "condominium".

SKAMBINKITE

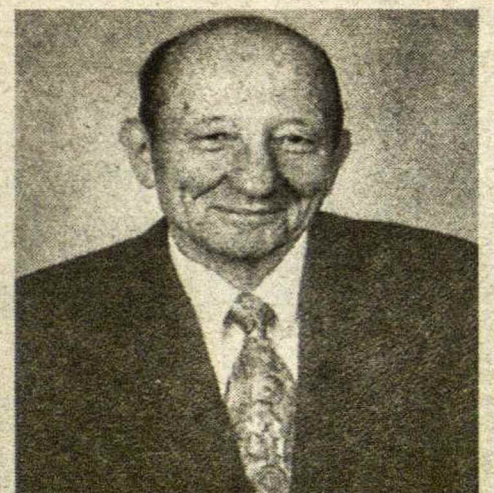
TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos
tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

RE/MAX
Realty Specialists Inc.
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: 905-828-3434

Cell: 416-427-1875

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SPRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto ON
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* **COUPON** **\$300***
3 off for 1 parcel **3 off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

JURGIS KULIEŠIUS

Jau nuo rudens praeitų metų Toronto "Aušros" klubo treneriai Viktoras Šimkus ir Vytas Stončius pradėjo galvoti, kaip su dvylikmečių krepšinio komanda dalyvauti VII-siose Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Vilniuje. Po ilgų pasiruošimų svajonės tapo realybe. Sudaryta komanda: Sef Evershed, Matas Jaglovicz, Adomas Kuliešius, Danielius Kuliešius, Daina Šimkutė, Vytas Šimkus, Darius Šablinskas, Vytas Stasiulevičius, Vytas Stončius. Kadangi to amžiaus vaikams keliauti patiems būtų sunku, turėjo su jais keliauti ir tėvai, o kai kuriais atvejais ir visos šeimos.

Kadangi kiekvienai turėjome skirtingus planus po žaidynių, skridome atskirai. Jau nuo pirmadienio birželio 27 pradėjome skristi į Vilnių per Varšuvą, kiti per Amsterdamą, dar kiti per Londoną ar Paryžių. Iki trečiadienio vakaro visi jau buvome Vilniuje. Nors ne visiems sklandžiai skrydžiai sekėsi, vieniems vėlavo lėktuvai, kitiems neatskrido laiku lagaminai, bet visi buvo laimingi pasiekę Vilnių. Apsigynome "Ecotelio" viešbutyje Slucko gatvėje. Neblogos sąlygos, patogūs kambarėliai su naujai įrengtais dušais ir prausyklo. Gaudavome skanius ir sočius pusryčius, o lietuviško alaus mėgėjams veikė baras.

Dar nevisai spėję pailsėti ir priprasti prie naujo laiko, ketvirtadienį vaikai pradėjo savo žaidynes Šarūno Marčiulionio mokyklos sporto salėje. Sekėsi neblogai, nors laimėti nepavyko ir pirmą žaidimą pralaimėjome Čikagos pirmajai komandai. Penktadienį žaidėme antrą žaidimą su Lietuvos čempionais Marčiulionio mokyklos komanda. Pradžią gana gera ir nedaug atsilikome. Antrą puslaikį, tiek nuovargis, tiek varžovų persvara nulėmė mūsų nenaudai. Dėl penktos vietos šeštadienį laimėjome mūsų pirmą žaidimą Lietuvoje. Vaikai buvo apdovanoti medaliais ir taure.

Paradas, pamaldos, atidarymas
Šeštadienio popietę Vilniaus gatvės buvo pasipuošusios tautinėmis vėliavomis, sveikino lietuvių sportininkus iš visų pasaulio kraštų. Vyko iškilmingas paradas Gedimino prospektu iki arkikatedros aikštės. Gatvėmis žygiavo išsirikiavę sportininkai iš 18 valstybių, pasipuošę savo kraštų vėliavomis. Vilniečius šilagatviuose nustebino mūsų mėtomais suvenyrais su Kanados klevo lapais.

Susirinkę arkikatedroje visi dalyvavome šv. Mišiose, kurias atnašavo Vilniaus arkikatedros klebonas kun. Ričardas Doveika ir prel. Edmundas Putrimas iš Toronto. Savo pamoksle kun. Ričardas sveikino visus, sugrįžusius į namus, į Vilnių, į Lietuvą.

Po pamaldų autobusai visus nuvežė į naujai įrengtą Siemens sporto areną, kur vyko žaidynių atidarymas. Labai graži ir moderni įrengta salė, talpinanti 12 tūkst. žiūrovų. Atidaryme, dalyvauja prez. Valdas Adamkus (žaidynių globėjas), seimo pirm. Artūras Paulauskas, PLB pirm. Gabrielius Žemkalnis ir kiti garbingi svečiai. Prezidentas savo kalboje sveikino lietuvių sportininkus iš viso pasaulio, dėkojo jiems, kad išlaikė lietuvišką dvasią ir kalbą išeivijoje, kad garsino savo žygiais Lietuvos vardą, kai Lietuva buvo okupuota ir Lietuvos vardas buvo išbrauktas iš pasaulio valstybių sąrašo.

Iškilmingai uždegta žaidynių liepsna. Labai įdomi programa. Pasirodymuose dalyvavo garsūs Lietuvos atlikėjai – Kaniava, Davis, B'avarija. O Mikutavičiaus

SPORTAS

Pasaulio lietuvių žaidynės Vilniuje

VII Pasaulio lietuvių žaidynių pradžioje dalyviai rikiuojasi eisenai Jakšto gatvėje Vilniuje

Ntr. J. Kuliešiaus

Toronto "Aušros" klubo jaunesnieji ir vyresnieji krepšinio žaidėjai po rungtynių Vilniuje su laimėtais medaliais ir taure. Treneriai – V. Šimkus ir V. Stončius

Ntr. J. Kuliešiaus

daina *Trys milijonai* įsiūbavo visą salę, ir sportinė šventė tapo tautiniu sąskrydžiu. Dar ilgai jaunimas šoko ir dainavo.

Kanados diena Vilniuje

Pasinaudodama Kanados ambasados Vilniuje Chargé d'affaires Brian Herman kvietimu visa mūsų grupė nuvykome į gražioje Neries pakrantėje Valakampių restoraną atšvesti Kanados dienos. Jau prie vartų visus sutiko ir sveikino pats Brian Herman su žmona. Malonu buvo ten sutikti ir kitus tautiečius iš Kanados – KLB pirm. Rūtą Žilinskienę, prel. Edmundą Putrimą, Algirdą Vaičiūną ir daug kitų. Restorano lauko pastogė buvo papuosta didžiule Kanados vėliava, o stalai nukloti skaniais valgiais ir kanadiškais gėrimais. Kadangi ketvirtą valandą turėjome žaidimą, reikėjo skubėti vaišintis. O pradėjus groti profesionaliai kaimo kapelai "Vydragai" pašokom smagias polkas ir valsus. Ambasadorius savo kalboje visus nuširdžiai sveikino ir linkėjo geros viešnagės Lietuvoje, ragindamas dažniau lankyti Lietuvą. Užklauses sužinojau, kad vizų bei emigracijos reikalai ir toliau paliekami tvarkyti Varšuvos ambasada Lenkijoje. Sočiai pavalgė ir atsigavinę kanadiškais gėrimais, nusifotografavę su ambasadoriumi ir jo žmona, turėjome keliauti į žaidimą.

Krepšinio akademijoje

Pirmadienio ryte mūsų jaunus krepšininkus paėmė autobusas ir su visais daiktais nuvežė į Marčiulionio mokyklos bendrąbutį. Ten pavalgė skanius pusryčius vaikai su treneriais ir palydovais keliavo į senamiesį pasigrožėti Vilniaus perlais – Gedi-

mino pilimi, Vilniaus arkikatedra, jos požemiais ir kitomis žymiomis vietomis. Po pietų sužaidėm draugišką žaidimą su mokyklos auklėtiniais. Ir vėl turėjome pripažinti šeimininkų pranašumą.

Antradienį iš pat ryto vaikai ir tėveliai keliaujame į Trakus. Puikus vaizdas, žavintis visus, gražiai atstatyta Galvės ežero saloje raudonų plytų ir akmenų garsioji Trakų pilis. Apžiūrėję pilį ir pasigėrėję senovės dvasia, sustojome restorane paragauti kibinų ir atsigaiivinti šaltais gėrimais. Vaikai suspėjo dar pasiimaudyti Galvėje ir paplaukioti vandeniniais dviračiais. Po pietų vėl žaidimas su kitais marčiulioniuokais. Šį kartą pasisekė mums laimėti. Mus visur lydėjo ir globojo Marčiulionio krepšinio akademijos rinkodaros vadovė Aldona Nausėdienė ir palydovė Jurga Purlienė.

Kelionė į pajūrį

Trečiadienį iš pat ryto pasisamdę autobusą visi važiuojame į Baltijos pajūrį. Autobuse suvalgome pusryčius, greitai pasiekiamo Klaipėdą. Persikeliamo keltu į Kuršių neriją. Važiuojame į Nidą pasižiūrėti nuostabių Baltijos pajūrio smėlio kopų. Nepakartojamas vaizdas, gražus gamtos kūriny. Nidoje pasivaikščioję suvalgome skanius pietus. Po jų važiuojame prie Baltijos jūros. Niekam netrukdo šaltas vanduo, tik 15°C. Visi pasineriam sūriame Baltijos jūros vandenį. Pasitaikė graži ir karšta diena, basom kojom sunku išstovėti ant smėlio. Pavakarėje sustojame pasigrožėti Raganų kalnu. Po vakarienės, gerokai pavargę, sugrįžtame nakvynei Klaipėdoje.

Nukelta į 13-tą psl.

SKAUTŲ VEIKLA

Lauko virtuvėje pasigamintus pietus valgo "Romuvos" stovyklautojai-vilkiukai A. Craig, M. Skilandžiūnas, L. Aleknevičius, V. Maksimavičius

• 43-čiojoje "Romuvos" stovykloje š.m. rugpjūčio 5, penktadienio naktį įprastom apeigom įvyko skautų vyčių įžodis, kurį tą naktį davė Darius Saplys, Stefan Wasowicz ir Arūnas Gečas. Susirinko daugiau kaip 20 vyčių priimti naujus vyčius į savo eiles. Įžodžiui pasibaigus, vyčiai grįžo į šalę pasivaikšinti paruoštu maistu. Šeštadienį, saulei tekant, vyr. skautės vedė savo įžodį, kurį davė Renata Simonavičiūtė. Dalyvavo daugiau kaip 15 vyr. skaučių. Po įžodžio taipgi visos pasivaikšino užkandžiais salėje.

Šeštadienį, rugp. 6, po vėliau nuleidimo vyko Jūros valandėlė. J.b. Ričardas Punkris nuvedė visus stovyklautojus bei svečius prie ežero. Ten jis vedė vimpilo nuleidimą ir jūrų skautų įžodį, kurį davė ps. Viktoras Šimkus. Po to iš laivų buvo nuleistas į ežerą vainikas prisimenant žuvusius jūrininkus.

Stovykloje sportui vadovavo vyr.sk. Vilija Yčaitė ir j.b. Jonas Birgiolas, vandens priežiūrą atliko j.g. Kristina Petrauskaitė, vyr. sk. Viktorija Petrauskaitė, s.v. Linas Paškauskas ir s.v. Arūnas Gečas. Laužus vedė prityrusios skautės. Pastovyklių vadovai: pūkstyčių – vyr.sk-tės Vilija Narušytė, Adelė Radžiūnaitė ir Vaida Kuraitė; vilkiukų – s.v. Linas Grybas, s.v. Romanas Marijošius, s.v. R. Bartninkas, ps. Mindaugas Leknickas, ps. Kristina Damba-

raitė-Janowicz ir s.v. kand. Tomas Yčas; skaučių – vyr.sk-tės Vida Skilandžiūnienė, Violeta Sriubiskienė ir Rasa Saulėnaitė-Aiello; skautų – s.v. Morkus Sungaila, ps. Gailius Senkus, v.s. fil. Arūnas Dailydė, v.s. Romas Otto, s.v. Darius Saplys ir s.v. Stefan Wasowicz; prityrusių skaučių – vyr.sk-tės Veronika Lemon ir Julija Valiulytė; prit.skautų – s.v. Danielius Puzeris ir s.v. Matas Turczyn; jūrų skautų – j.b. Paulius Bekeris, j.b. Ričardas Punkris ir j.b. Algimantas Balsas; stovyklos priežiūros skilčiai vadovavo ps. Rimas Sriubiskis. Ją sudarė sk. vyčiai – Andrius Viskantas, ps. Gintaras Karasiejus, ps. Linas Narušis, Romas Stanulis ir Petras Otto.

Nuoširdi padėka visiems vadovams, talkininkams ir virtuvės personalui už įdėtą darbą ir pastangas, nes be jų nebūtų buvusi 43-čioji "Romuvos" stovykla tokia sėkminga ir smagi.

43-čiojoje "Romuvos" stovykloje liepos 30 d. vakare susirinko jūrų skautų būdžiai savo įžodžiui. Visi broliai sėkmingai atliko uždavinius, ir naktį davė būdžių įžodį: Gintaras Šileika, Steponas Kulikauskas, Andrius Birgiolas ir Algimantas Balsas. Vilkiukų įžodį davė Adomas Craig ir Andrius Craig; prityrusių skautų – Darius Paznekas, Andrius Paznekas ir Mykolas Kamaitis. M.

Pasaulio lietuvių žaidynės...

Atkelta iš 12-to psl.

Ketvirtadienio ryte suvalgome gerus ir sočius pusryčius "Forto" restorane. Vėliau vaikai sužaidžia krepšinį su Vlado Knašiaus Klaipėdos krepšinio mokykla. Sąlygos labai sunkios. Viduje labai karšta, langai nedideli, vėsinimo nėra. Nedideliu skirtumu turime nusileisti šeimininkams.

Trumpai pasikalbėję su mokyklos direktoriumi, suvalgę pietus, paliekame Klaipėdą ir traukiame į Palangą. Pakeliui vėl sustojame pasigėrėti jau šiek tiek šiltesniu Baltijos jūros vandeniu. Pasiekiame Palangą. Nuostabūs miestelis su daugybe restoranų ir kavinių, ypač Basanavičiaus gatvėje. Susiradę nakvynę išeinam paklajoti gražiomis Palangos gatvėmis. Vaikai dar kartą brenda į jūrą.

Po trumpos nakties penktadienio ryte leidžiamės į kelionę atgal į Vilnių. Kadangi važiuojame į Šiaulius prie Kryžių kalno, pakeliui papusryčiaujame Žemaitijos Plungės miestelyje. Pasiekiame Kryžių kalną. Šiurpus vaizdas, nepakartojamas. Kiekviename kryžiuje bei kryželyje jaučiami milžiniški lietuvių tautos vargai ir skausmai, sukrauti viename kalnelyje.

Apsipirkę pakelėje maisto parduotuvėje, nestojame pietauti, nes visi nori kuo anksčiau pasiekti Vilnių ir jau atskirai kas sau tęsti keliones toliau Lietuvoje ar kitur Europoje. Bendra kelionė baigėsi. Lieka malonūs prisiminimai keliaujant kartu.

Visų vaikų ir tėvų vardu dėkoju treneriui Viktorui su Asta ir treneriui Vytui su Belinda. Ačiū "Aušros" klubui. Dėkojame Marčiulionio krepšinio akademijai, ypač ponioms Aldonai ir Jurgai už mums parodytą nuoširdumą ir globą. Dėkojame dosniems rėmėjams Toronte: Kanados lietuvių fondui, "Paramos" ir Prisikėlimo kredito kooperatyvams, Algiui Pacevičiui, KLB Toronto apylinkei, Kanados Vyrų rinktinės treneriui Leo Rautinš, "Canada Basketball", Andriui Viskantui ir kitiems.

JAUNIMO ŽODIS

Toronto Aukštesnieji lituanistiniai kursai - XI klasė

Klevo lapo nuotyčiai

Tęsinys iš 35 nr.

Klevo lapo kelionė

Aš esu viena mažytė medžio dalelė. Gimiau pavasarį, išgyvenau per vasaros karščius, o dabar ruduo... Aš esu klevo lapas.

Aš tupiu ant pačios aukščiausios klevo medžio šakelės. Esu pasidabinęs ryškiai oranžine spalva ir mažyčiais raudonais dryželiais. Kiti lapai aplink mane yra geltoni ir rudi. Būdamas pačioje šio galingo medžio viršūnėje, jaučiuosi lyg karalius. Kiekvieną dieną vėjas pradėjo pūsti smarkiau ir smarkiau. Ir štai! Mane iškelia į žydrą rudens dangų! Geltona saulutė šviečia tiesiai į mane. Žiaurusis vėjas mane apsuka dar kelis kartus. O! Aš matau upę, tamsiai mėlyną upę, kurios niekada anksčiau nemačiau. Šalia jos auga daugybė medžių, kurių lapai yra ryškiai raudoni! Jie net ryškesni už mano ryškiuosius dryželius...

Pagaliau mane vėjas nuleidžia ant žemės, ant dar bežaliuojančios žolytės. Aš pažiūriu į viršų... Ogi guliu po medžiu... Jo lapai yra įvairiausių spalvų: šviesiai žali, gelsvi, rudi, oranžiniai, raudoni... Aš niekada nemaniau, kad medis gali būti toks nuostabiai gražus, žiūrint iš apačios į viršų...

Gintarė Ragainytė

Klevo lapo kelionė

Labas rytas! Aš esu klevo lapas. Mano medis yra labai aukštas. Kabodamas matau visus gražius paukščiukus, voverytes, žydrą padangę ir visus savo draugus lapukus. Jie visi yra įvairių spalvų: raudonos, oranžinės, geltonos... O aš esu dar žaliukas lapukas. Vieną šiltą dieną aš žaidžiau su draugais. Mes pradėjome dainuoti, ir mano draugai pamatė, kad aš pasikeičiau iš žalios į gražią rausvą spalvą. Visi manimi grožėjosi. Papūtus stipriam vėjui, visi mes pradėjome kristi. Vėjas mane pagavo ir pūtė, pūtė. Pagavęs sukurs nešė vis tolyn ir tolyn.

Vėjas mane pakėlė iki geltonos saulės, ir man ten buvo labai karšta. Krisdamas žemyn, mačiau juodą varną ir pulką pilkų žvirbliukų, keliu važiuo ilgas geltonas autobusas, o aplink skubėjo mažos

dulkinos mašinėlės. Pagaliau vėjas mane nupūtė į parką. Žydrame vandenyje pliuskeno auksinės, sidabrinės žuvelės.

Nukritau ant suoliuko šalia nedidelio jauno krūmo. Jo šakos dar buvo apdengtos smulkiais lapukais. Aš pastebėjau, kad visi to krūmo lapai yra dar žali. Negalėjau suprasti, jie nepakeitė spalvos, nors atėjo jau ruduo. Kodėl jis dar žalias, aš paklausiau jo? Krūmas pradėjo šlamėti, ir aš sužinojau, kodėl jis dar žalias, ir suradau daug naujų draugų.

Viktorija Pečiulytė

Klevo lapelis

Aš esu klevo lapelis Jonukas. Esu žalias, septynių mėnesių amžiaus. Gyvenu su mama ir visa labai didele šeima sename klevo medyje. Vieną dieną aš atsibudau, ir vėjas kažkodėl buvo pakilęs, o temperatūra nukritusi. Aš galvojau: ar tik nebus audros, bet kiekvieną dieną darėsi vis šalčiau ir šalčiau. Pagaliau aš pamačiau, kad aš ir mano visi draugai pradėjome keistis: pasidarėme geltoni, oranžiniai, raudoni ir rudi. Aš nežinojau ką daryti, bet kasdien dariausi silpnėsi ir nesijaučiau gerai. Nesupratau, kodėl mano šeima skrenda nuo medžio. Kas norėtų palikti tokius jaukius, saugius namus? Pagaliau supratau (kai paklausiau tėvelį), kas pasidarė: žiema ateina su savo šalčiais, baltomis pūgomis ir giliu sniegu. Ar ir man atėjo laikas skristi? Aš nežinojau ką daryti: ar palikti savo namus, ar ieškoti ko nors geresnio... Nutariau, kad ir man gal reikėtų skristi į tą mėlyną dangų.

Taip ir padariau. Buvo gražus rytas su keliais pilkais debesimis ir dideliu mėlynu dangumi. Aš skridau virš juodų stogų, visokių mašinų ir pastatų. Kol suradau mažą sodelį, kuriame žaidė maži vaikai. Aš nulėkiau priešais tokį berniuką. Jis mane pamatęs pasiėmė ir įsidėjo į knygelę, kur gulėsiu amžius. Vieną dieną jis atvertė savo žalią knygelę ir įdėjo man draugę. Nuo to laiko aš jaučiau, kad kažkas mane mylėjo, kad yra gerai turėti draugą ar draugę, kai pasidaro sunku gyvenime.

Algis Puteris

Lietuviais turime ir būti!

Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos valdyba 2005 m. spalio 29 ir 30 d.d. Berisso mieste organizuoja didelio masto stovyklą. Joje supažindinsime naujus narius su ALJS valdyba ir kitais žmonėmis. Bus įdomi programa ir Talentų vakaras. Prašome registruotis iki spalio 15 d. Berisso mieste pas Alejandrą Cagliardi Semėnaitę el. paštu alecagliardi@yahoo.com.ar, Buenos Aires – pas Santiago Butkų (kumpis2000@yahoo.com.ar), Rosario mieste pas Jorgeliją Lukošitę (jorgita114@yahoo.com.ar). Informaciją taip pat teikia ALJS valdybos pirmininkas Juan Ignacio Fourment Kalvelis telefonu +54-221-464-1483 arba el. paštu alsajunga@yahoo.com.ar arba kalvelisjif@hotmail.com. Laukiame visų atvykstant!

ALJS pirmininkas Juan Ignacio Fourment Kalvelis, lietuvių radijo programos Argentinoje vedėjas, (iš k.) su svečiu iš Kanados, KLJS išdininku Tomu Jonaičiu (2005 m. sausio mėn.). Viduryje – Juan Ignacijaus tėvai - Juan Jose ir Isabel, brolis Juan Paulo (iš d.). Visi jam padeda ir remia lietuvišką veiklą Ntr. A. Rusino

Vilkiukai su vadovais; atžygiavę nuleisti vėliavų 43-čiojoje "Romuvos" stovykloje š.m. liepos 31-rugpjūčio 7 d.d. Pirmoj eilėj iš k. – M. Halpin, L. Janowicz, P. Putrimas, L. Aleknevičius, M. Širvinskas, M. Skilandžiūnas, V. Maksimavičius, L. Gabrys, A. Craig; antroj eilėj – K. Dambaraitė-Janowicz, R. Marijošius, L. Grybas, R. Bartninkas

A+ A

LIUCIJAI MEŠKAUSKIENEI

mirus,

jos dukrą, mūsų būrelio narę, skautininkę sesę
ALDONĄ STANAITIENĘ, jos šeimą ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime –

Hamiltono skautininkių "Šatrijos Raganių" būrelis

A+ A

VLADUI LEVICKUI

mirus Vankūveryje, BC,

žmoną DITĄ, dukrą SANDRĄ, velionies seserį
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

*Alė ir dukros Vilija ir Audra
su šeimomis*

P A D Ė K A

Brangiam broliui

a.a. ROMUALDUI ŽIOGARIUI

iškeliavus iš šio pasaulio 2005 m. rugpjūčio 6 d.,
nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kle-
bonui kun. A. Simanavičiui, OFM, už atnašautas
gedulines Mišias, kun. P. Šarkai, OFM, už paly-
dėjimą į kapines ir kun. P. Šarnickui, OFM, už
maldas laidotuvių namuose. Dėkojame D.
Radtke už giedojimą per šv. Mišias. Dėkojame
visiems už gražias gėles, aukas, atsilankymą į lai-
dotuvių namus ir palydėjusiems velionį į kapines.
Nuoširdus ačiū karsto nešėjams ir aukų rinkė-
joms. Ačiū B. Stanulienei už skanų maistą. Jūsų
nuoširdumas ilgai liks mūsų širdyse.

Liūdintys broliai –

Petras ir Pranas

P A D Ė K A

*Jūs neraudokite prie mano kapo
Manęs ten nėra - aš su jumis esu,
Visi iš šio pasaulio turime išeiti...
Anapus saulės ir žvaigždžių...*

*Norėjau čia dar pagyventi,
Bet reikia taikytis su likimu...
Jūs nelūdekite manęs, juk susitiksime,
Anapus saulės ir žvaigždžių...*

A+ A

ANTANAS ŠERGALEIS

mirė 2005 m. liepos 24 d.

Dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui A. Sima-
navičiui, OFM, ir kun. A. Brazauskui, OFM, už atnašau-
tas Mišias. Taip pat dėkojame vargonininkei D. Radtke
už giedojimą Mišių metu.

Mūsų padėka diakonui dr. K. Ambrozaičiui už su-
kalbėtas maldas laidotuvių namuose, palydėjimą į amži-
no poilsio vietą ir atsisveikinimą Šv. Jono lietuvių kapi-
nėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams, pažįsta-
miams; karsto nešėjams, užprašiusiems Mišias, atsiun-
tusiems gėles, aukojusiems parapijai, Lietuvoje vėžiu
sergantiems vaikučiams ir už visas pareikštas užuojautas
žodžiu bei raštu.

Labai ačiū B. Stanulienei už paruoštus puikius pietus.

Liekame Jums visiems dėkingi.

*Jurgis Šergalis su šeima
Onutė ir Juozas Peleckiai*

Su Jadvyga Matulaitiene atsisveikinant

GENOVAITĖ BREICHMANIENĖ

2005 m. rugpjūčio 11 naktį Niujorke JAV mi-
rė Jadvyga Meiliūnaitė-Matulaitienė savo duk-
ros Ramutės, jos šeimos ir artimųjų globoje, su-
laukusi 89 m. Jos vardas gerai žinomas išeivijoje,
o taip pat ir Lietuvoje, nes ji buvo tautinių šokių
mokytoja, choreografė, žinovė, savo visą laisva-
laikį paskyrusi lietuviškam tautiniam šokiui ir jo
perdavimui sekančiai kartai.

J. Matulaitienė gimė 1916. VII Joniškėlyje,
Biržų apskr. Kaune baigusi "Aušros" mergaičių
gimnaziją, įstojo į Aukštuosius kūno kultūros
kursus, kuriuos baigė 1937 m. ir pradėjo dirbti
kūno kultūros mokytoja Pilviškių gimnazijoje, o
vėliau Veiveriuose. 1944 m. vasarą, artėjant so-
vietų kariuomenei prie Kauno, su naujagime Ra-
mute pasitraukė iš Lietuvos. Pasitraukdama
išsiskyrė su savo vyru, kuris greitai po to žuvo
prie Kazlų Rūdos. Vokietijoje mokytojavo Wies-
badeno ir Kasselio lietuvių gimnazijose.

Atvykusi į JAV apsigyveno Niujorke ir pra-
dėjo dirbti Maironio lituanistinėje mokykloje.
Čia ji įsteigė moksleivių tautinių šokių grupę,
kuri išaugo į Niujorko tautinių šokių grupę,
vėliau pavadintą "Tryptiniu", su kuriuo ji dirbo
iki 1997 m. Dirbdama Maironio mokykloje, įvai-
rių švenčių ar sukakčių proga ji paruošdavo
moksleivių programas su baletu, inscenizuodavo
pasakas ar kitokius renginius, pati siūdavo vai-
dintojams drabužius ir kita. Ten ji išdirbo 20 me-
tų. Bet vis daugiau ir daugiau įsijungė į darbą su
lietuvių tautiniais šokiais ir nutarė iš mokyklos
pasitraukti, nes pritrūkdavo laiko. Vėliau ji man
daug kartų minėjo, kad labai pasigesdavo šio kū-
rybingo darbo, tačiau reikėjo rūpintis šeima, mo-
kyti ir gyvenimui paruošti dukrą pačiai vienai.

1957.VI.30 Čikagoje įvyko Pirmoji tautinių
šokių šventė. Ji praėjo pakilioje nuotaikoje. Bu-
vome naujakuriai šiame krašte, bet įstengėme
suvažiuoti iš tolimiausių kampų, pademonstruoti
sau ir kitiems, kad esame kultūringos tautos vai-
kai, kad branginame savo tėvų ir protėvių paliki-
mą. Galingai nuskambėjo Lietuvos himnas Čika-
goje, kai Tėvynėje okupanto buvo uždraustas. Po
šios šventės buvo aišku, kad šventės vyks ir toliau.
Bet taip pat išryškėjo visos klaidos ir trūkumai,
kurių būtinai reikia išvengti.

JAV ir Kanadoje turėjome keletą žmonių,
kurie žinojo ką ir kaip reikia daryti. Viena iš jų
buvo J. Matulaitienė. Į šį darbą ji įsijungė visa
širdimi ir jėgomis.

Prieš II šventę buvo suorganizuoti pirmieji
tautinių šokių kursai jaunesniems mokytojams.
Šių kursų nuolatinė lektorė buvo J. Matulaitienė.
Ji ne tik dirbo su "Tryptiniu", bet ir suruošdavo
mažas šventes rytiniame JAV krašte esančioms
tautinių šokių grupėms. 1964 m. vasarą paruošė
ir koordinavo rytinio JAV pakraščio ir Kanados
grupės pasirodymui "Singer Bowl" stadijone
Tarptautinės parodos metu Niujorke.

III tautinių šokių šventė, įvykusi Čikagoje
1968.VII.7, buvo didelis žingsnis pirmyn, nes

Jadvyga Meiliūnaitė-Matulaitienė 1916-2005

grupės buvo daug geriau pasiruošusios, šventė
gražiau išplanuota. Vyriausia meninės dalies va-
dovė buvo J. Matulaitienė. 1973.XI.23-24 dr.
Leono Kriaučeliūno ir Br. Shoto pastangomis
Čikagoje buvo sušauktas pirmas tautinių šokių
mokytojų suvažiavimas. Jo metu išrinkta nauja
LTS instituto valdyba, kurios pirmininke
išrinkome J. Matulaitienę. Nuo pat pirmųjų
mokytojų kursų, kuriuose mudvi susitikome,
ryšys tarp mūsų niekada nenutrūko. Mudvi tar-
davomės visais t.š. reikalais, nes gerbėme viena
kitos nuomonę.

Besiruošiant VIII t.š. šventei, kuri įvyko
Kanadoje Hamiltone 1988.VII.3, tarp šventei
ruošti komiteto ir LTSI pirm. G. Gobienės iškilo
nesusipratimas. Išgirdome, kad raginama šventę
boikotuoti. Kai apie tai pasiskundžiau J.
Matulaitienei, ji labai nustebusi ir pasipiktinusi
atsakė: "Na, kas čia per nesąmonė? Argi mes vel-
tui dirbome tiek metų, beruošdami jaunąją kartą
užimti mūsų vietas? Nekreipkite dėmesio,
ruoškite kursus... šventė turi įvykti..." Ji buvo pir-
moji lektorė, kuri atvyko į Hamiltoną padėti kur-
sus rengti. Šventė įvyko ir buvo labai sėkminga.

Šventės dar vis rengiamos kas ketveri metai
ir entuziazmas tiek jaunimo, tiek senimo nėra su-
mažėjęs. O boikotuoti švenčių jaunesnioji karta
nesutiko ir nesutiks, nes jos yra virtušios mūsų
gyvenimo čia neatskiriamą dalimi.

Esu tikra, kad jaunesnės kartos mokytojai
šiltai prisimins a.a. Jadvygą Matulaitienę, tą ne-
pamainomą nuolatinę kursų lektorę, savo gyve-
nimą paskyrusią lietuviškam tautiniam šokiui, o
per jį ir mūsų jaunimui.

Nors jau kuris laikas mudvi abi esame išėju-
sios "į pensiją", bet ryšys tarp mūsų visą laiką pa-
liko glaudus ir palaikomas telefonu ar laiškais.
Mūsų karta, išauginta nepriklausomos Lietuvos
mokyklose, vienas po kito paliekame šią žemę...

Ilsėkis ramybėje, mieloji Jadvyga, savo
duoklę Tėvynei atidavusi su kaupu.

P.S. LTSI – Lietuvių tautinių šokių institutas

A+ A

LIUCIJAI MEŠKAUSKIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą KOSTĄ MEŠ-
KAUSKĄ, seserį REGINĄ GEIDUKYTĘ ir dukrą
ALDONĄ STANAITIENĘ su šeima –

G. Kaulienė, Genutė, Aldona ir Rebecca

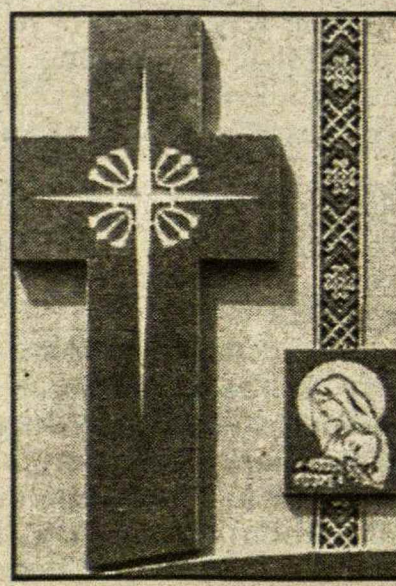
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

PAREMKITE Tėviškės žiburius
auka, rėmėjo ar garbės prenume-
rata, testamentiniu palikimu. Iš
anksto dėkingi - TŽ leidėjai

Patarimai nelaimės atvejais

Šiurpios žinios vėl jaudina pasaulį, ir net artimus kraštus. JAV pietuose 80% apsemtas New Orleans miestas, be namų liko dešimtys tūkstančių gyventojų, dėl siautusių uragano tapę pabėgėliais; yra daug žuvusių.

Lietuvos ambasada Vašingtone pasiuntė užuojautos notą JAV Valstybės departamentui rugpjūčio 31 d. Taip pat paskelbė patarimus, kaip susirasti artimuosius, kurie galėjo nukentėti šioje nelaimėje. JAV Valstybės departamentas ir Raudonasis kryžius pataria: jeigu nelaimės vietoje dingę artimieji, susisiekti su Lietuvos ambasada JAV (tel. 1

202 234-5860, ext. 127). Jeigu žinoma, kad artimieji užstrigę nelaimės srityje ir jiems trūksta geriamo vandens, maisto ir pan., siūloma susisiekti su vietine pakrantės apsaugos tarnyba (coast guard), arba su sričiai arčiausiu JAV lietuvių bendruomenės padaliniu.

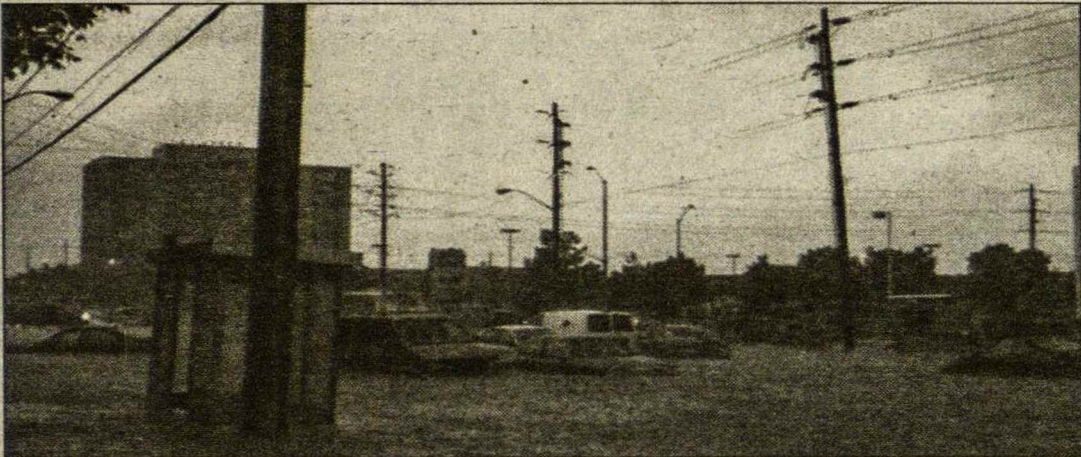
Evakuoti iš nelaimės srities yra raginami negrįžti į ją, kol teritorija nebus sutvarkyta ir nebus duotas leidimas grįžti. Jeigu artimiesiems reikalinga dar jų nepasiekusi medicininė pagalba, patariama kreiptis į JAV Raudonąjį kryžių bendrais telefonais 1 800 229-8191, 1 866 438-4636 arba 1

713 526-8300 (Houston).

Norintys padėti nelaimės ištiktiesiems gali siūlyti savo pagalbą Raudonajam kryžiui arba JAV krizių agentūrai (Federal Emergency Management Agency) tel. 1 800 469-4828/1 800 222-6362. Studentai, turistai, laikinai atvykę artimieji raginami grįžti į Lietuvą (ar į savo kraštą).

Prieš porą savaitių Toronto ir apylinkių gyventojams teko patirti tik mažą pavyzdį gamtos jėgos ir jos pasekmes, kai stiprus lietus užtvindė gatves kai kuriuose miesto rajonuose, grėsė elektros nutūkėjimai.

Šiandienos žiniasklaidoje - daug kalbų apie įvairias nelaimes. Nors jų baimė nieko nepadės, gerai yra numatyti, kaip elgtis nelaimingo atsitikimo atveju. Ne būtina tik gamtos padariniai gali mus paveikti - pvz. gaisras name gali kilti nuo senų elektros vielų ar prijungimų. Ar turime ir tikriname dūmų detektorius (smoke-detector), kad baterijos nebūtų išsibaigusios? Ar turime vandens, maisto atsargų kelioms dienoms, žibintui ir radijui baterijų, pirmosios pagalbos priemonių? Nelaimės atveju, jei reiktų palikti namus, ar esam pagalvoję ką būtiniausia pasiimti, į ką susidėti, kur vykti, jei reiktų evakuotis? Inf.

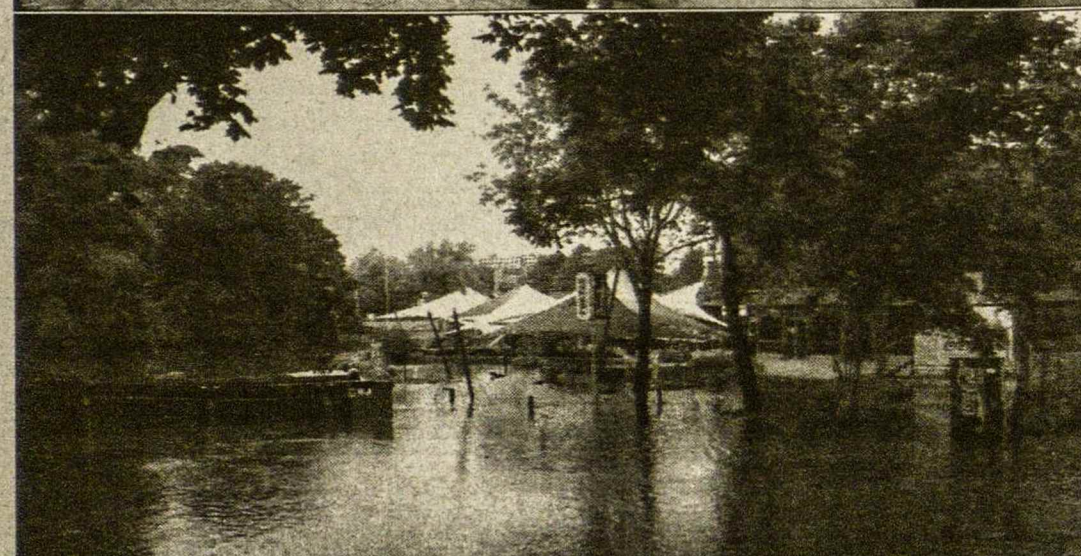
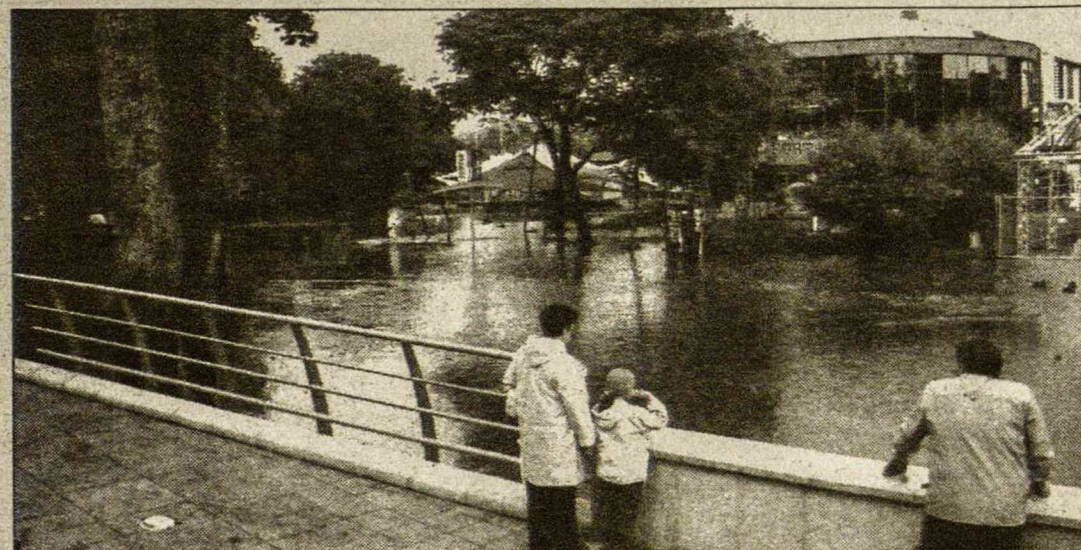

Toronte prieš porą savaitių stiprus lietus užtvindė kai kurias miesto gatves
Nuotr. T. Siručio

AUKOS

Mažosios Lietuvos fondai aukojo: *Enciklopedijos rengimui*: \$10,000 (JAV) - V. Pėteraitis (iš viso \$33,302 + \$10,000 JAV) ML encikl. vientomiui vertimui į kitas kalbas parengti; \$1,000 - Kanados lietuvių fondas (iš viso \$8,500); \$400 - S. ir J. Sendžikai (iš viso \$800); \$250 - Alfredas Bražys (iš viso \$2,300); \$100 - F. Mockus (iš viso \$750 a.a. Vidos atminimui); \$65 - Erikas Petrus (iš viso \$1,765); \$25 - Hilda Lapin (iš viso \$325); *Karaliaučiaus kr. mokykloms*: \$30 - A. Masionienė (iš viso \$250); *kitiems fondo reikalams*: \$250 - prel. P. Gaida (iš viso \$2,000) Toronto Lietuvių Namai (iš viso \$1,250); \$100 - A. Bumbulis (iš viso \$2,750); \$50 - A. ir E. Trečiokai. Nuoširdžiai dėkojame visiems už paramą mūsų veiklai. MLF taryba

A.a. Irenai Ignaitienei mirus, užjaušdami jos šeimą - dukrą Aldoną, Gražina ir sūnų Rymantą su šeimomis, Tėviškės žiburiams \$50 aukojo Tefos Ciprienės šeima (Rodney, ON).

Smarkios liūtys Lietuvoje apšėmė ir Palangą. Taip atrodė rugpjūčio 11 dieną
Ntr. A. Potapenko

DANTŲ GYDYTOJA Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

A.a. Liucijos Meškauskienės atminimui Eugenija Beržaitienė Tėviškės žiburiams aukojo \$20.

Tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje "Vilniaus rūmų" pensininkai aukojo: \$50 - V. Lėverienė; \$20 - M. Bartešienė, O. Juodišienė, V. Jasinevičienė, E. Bersėnienė, V. Gudaitis; \$10 - Z. Puodžiukienė, B. Vilkienė, M. Jasionytė, O. Naruševičienė, E. Alšėnienė, A. Žolpys, V. Naras, J. Kaliukevičienė, G. Valaitienė, E. Kuzminskienė; \$5 - L. Šeškuvienė. E.S.

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų.

BTS Bijūnas
Translation
Services

Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisėsaukos ministerijos (Ministry of the Attorney General)

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
Tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road,
Etobicoke, Ontario M9B 5C9

PAREMKITE Tėviškės žiburius
auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi -
TŽ leidėjai

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu - tevizib@pathcom.com

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

kviečia jaunimą į
SUVAŽIAVIMĄ

Kada? 2005 m. rugsėjo 16-18 d.d.

Kur? "Kretingos" stovyklavietėje, Vasagoje

Kaina? \$35 atstovams, \$50 dalyviams

Kaip? Registruotis el. paštu: tomjonaitis@yahoo.com iki rugsėjo 14 d.

Bus įdomios diskusijos, pranešimai apie XII PLJ kongresą, valdybos rinkimai. Laukiame visų!

KLJS valdyba

Kanados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*

1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1

tel. 416-889-5531

Elektroninis paštas: kifondas@on.aibn.com

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviybės išlaikymą bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Rikis Punkris
REALTOR

HomeLife
Experience Realty Inc.

Ketinate parduoti?

- Speciali pardavimo sistema
  - Sąžiningas patarnavimas
  - Įvertinimas - nemokamas
- Skambinkite: 905 896-1177**

Tinklalapis: www.rickpunkris.com

Ketinate keliauti - **TEIRAUKITĖS**
ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY

Jums suteiks informaciją ir pasiūlys geriausią maršrutą geriausiomis kainomis

Norintys skristi
į Lietuvą -
TEIRAUKITĖS

Jūsų paslaugoms - mūsų agentūros atstovai:
HELSINKIJE, FRANKFURTE, VILNIUJE

"BEST WAY TO TRAVEL"

Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd., Etobicoke, ON M9P 3B6
Darbo valandos nuo pirmad. iki penktad., 9.30 v.r. - 6 v.v.

Tel: 416 249-7710 416 209-7737 (mobilius)
1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

Algis MEDELIS **QUEEN SYRENA TRAVEL**
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

PRANEŠIMAS

Nuo rugpjūčio 27 iki rugsėjo 22
MEDELIAI ATOSTOGAUJA

Savo mielus klientus, tuo metu reikalingus paslaugų kelionių reikalais, prašome kreiptis į mano bendradarbę **ADRIANA**, Roncesvalles įstaigoje telefonu 416-531-8110. Pasakykite, kad esate Medelio klientai, ir ji pritaikys Jums mano duodamas nuolaidas.

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI **Tel. 905-306-9563**

Visos paslaugos atskiriant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su **ALGIU MEDELIU**

TORONTONT

Anapilio parapijos žinios

• LB Delhi-Tillsonburg apylinkėje Tautos šventės minėjimas bus rugsėjo 10, šeštadienį, tuoj po 3 v.p.p. Mišių Šv. Kazimiero šventovės salėje.

• Žodis tarp mūsų knygelių rugsėjo-spalio laidą platina Albina Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

• KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrius po vasaros atostogų pradeda savo veiklą susirinkimu rugsėjo 11, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Anapilio parodo salėje. Susirinkime pakviestas kalbėti pėdos specialistas Robertas Nekrašas. Visos narės ir svečiai kviečiami dalyvauti.

• Lietuvos kankinių šventovės choras po vasaros atostogų rinksis savo pirmajai repeticijai rugsėjo 18, sekmadienį, 10 val. ryto įprastiniame repeticijų kambaryje Anapilio salės antrame aukšte. Tą sekmadienį choras jau giedos per 11 v.r. Mišias. Visi buvusieji choro nariai bei nauji kandidatai kviečiami įsijungti į dabartinio choro gretas ir kuo iškilmingiau garbinti Dievą giesmėmis.

• Lilijos Turūtaitės vadovaujamas parapijos vaikų choras "Angeliukai" po vasaros atostogų renka savo pirmajai repeticijai rugsėjo 18, sekmadienį, 9 val. ryto įprastiniame repeticijų kambaryje. Tą sekmadienį choras jau giedos 9.30 v.r. Mišiose. Kviečiame į chorą jungtis ir naujus narius, kad choras galėtų tinkamai pasiruošti 2006 m. Čikagoje vykšančiai VIII Lietuvių dainų šventei.

• Deimantės Grigutienės vadovaujamas Anapilio vaikų choras "Gintarėliai" ruošiasi Lietuvos kankinių šventės programai, kurią atliks rugsėjo 25, sekmadienį. Vėliau choras ruošis VIII Lietuvių dainų šventei ir kviečia įsijungti naujus dainininkus.

• Lietuvos kankinių šventė – mūsų parapijos atlaidai – bus rugsėjo 25, sekmadienį. Ta proga vysk. Paulius Baltakis, OFM, mūsų vaikučiams suteiks Sutvirtinimo sakramentą ir bus prisimintos mūsų mirusio klebono a.a. kun. Petro Ažubalio XXV mirties metinės. Tą sekmadienį 11 v.r. Mišių nebus, nes vyks iškilmingos pamaldos po pietų: 3 v.p.p. bus iškilminga eiseną į kapines, kur pasimelsime prie a.a. kun. Ažubalio kapo; po to visi susirinksime Mišioms šventovėje, kurių metu bus teikiamas Sutvirtinimo sakramentas. 5 v.p.p. Anapilio salėje bus vaišės su atitinkama programa. Vaišės bilietai bus platunami parapijos salėje tik du sek-

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė svečias kun. Leonas Zaremba, SJ, kuris Toronto lanko savo seseris M. Pranaitienę ir A. Zarembaitę. Parapijos pasauliečius pranciškonus lanko Nerijus Čapas, Lietuvos pasauliečių pranciškonų ministeris. Šį ketvirtadienį "Vilnius Manor" patalpose jis dalyvaus pasauliečių pranciškonų Mišiose ir susirinkime. Kviečia visus Šv. Pranciškaus mylėtojus dalyvauti.

• Bilietai į metinę parapijos vakarienę, kuri įvyks šeštadienį, spalio 29, bus pradėti platinti rugsėjo 18 d. parapijos salėje.

• Apie ikonas Lietuvoje kalbės kun. Paulius Vaineikis, OFM, kun. Gediminas Numgaudis, OFM, ir br. Carlo Bertagnin, OFM, rugsėjo 10 d., 10.30 v.r. parapijos patalpose. Po paskaitos kava ir pyragai.

• Pakrikštytas Linas Jonas, Rimantės (Gaulės) ir Gintauto Bazarauskų sūnus.

• Žodis tarp mūsų rugsėjo ir spalio mėn. knygutės yra padėtos šventovės prieangyje. Kaina \$5.

• Parapijos jaunimo choras naują darbo sezoną pradeda su repeticija šį sekmadienį, rugsėjo 11, po 10.45 v.r. Mišių muzikos kambaryje. Parapijos jaunimo choras giedos per Mišias, dainuos parapijos renginiuose ir dalyvaus VIII-ojoje Dainų šventėje 2006 m. Čikagoje. "Retkartinis" parapijos choras repetuos rugsėjo 18 d., 9.30 v.r. ir giedos tos dienos 10.45 v.r. Mišiose.

• Parapijos tarybos labdaros sekcija rengia vartotų drabužių ir daiktų išpardavimą parapijos salėje š.m. spalio 21-22 d.d. Visais šio renginio reikalais skambinti sekcijos pirmininkei dr. J. Čuplinskienei 416 533-7425 ar B. Biretienei 416 261-4312.

• Mišios sekmadienį, rugsėjo 11: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Alidą Groen In't Woud; 10.45 v.r. už a.a. Daną Beresnevičienę, už a.a. Bernardą Petkevičių, už a.a. Albiną ir Mariją Statulevičius; 12.15 v.d. už a.a. Gediminą Smolskį.

• madienius: rugsėjo 11 ir 18. Kitu metu prašome skambinti Reginai Celejewskai tel. 416 231-8832.

• Mišios rugsėjo 11, sekmadienį: 9.30 v.r. už Poškaičių mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 10.30 v.r. už a.a. Rūtą Vaškevičiūtę-Stankienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje rugsėjo 10, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Juozą ir Marcelę Antanavičius.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį 11.15 v. ryto pamaldos su Šv. Komunija.

• Rugsėjo 14, trečiadienį, 7.30 v.v. Šturmų namuose, Mississaugoje, įvyks bendras tarybos bei Lietuvos vyskupo atvykimo ruošos komiteto susirinkimas.

• Ateinantį sekmadienį, rugsėjo 18 pamaldos 11.15 v.r., po kurių šventovės patalpose įvyks Moterų draugijos susirinkimas ir konfirmantų pamoka.

Maironio mokyklos žinios

• Ruošiamės pradėti mokslo metus. Rugsėjo 17 d. – pirmą pamoką bei registracija. Toronto Maironio mokykla veikia "Our Lady of Peace" mokyklos patalpose, 70 Mattice Ave., Bloor-Kipling gatvių rajone. Pamokos vyksta šeštadieniais, nuo 9 v.r. iki 12 v.d. Vedėjos A. Šimonėlienės tel. 416 626-1081. Mielai priimame naujus mokinius nuo darželio iki 8 sk.

• Kviečiame aplankyti mūsų tinklalapį www.maironiomokykla.net. Živilė

Lietuvių Namų žinios

• Rugsėjo 5 d. LN sve-tainėje pietavo 108 svečiai. Pranešimą padarė Kultūros komisijos narys B. Stundžia.

• LN valdybos posėdis – rugsėjo 14 d., 7 v.v. LN seklyčioje.

• Spalio 1, šeštadienį, Lietuvių Namų didžiojoje salėje įvyks "Rudens popietė". Meninėje programoje koncertuos ir šokiams gros populiariausias Lietuvos pop-muzikos atlikėjas ir nepakartojamas artistas dainininkas Žilvinas Žvagulis su žmona Irena Starošaite. Bus šilta vakarienė, veiks baras. Dėl platesnės informacijos teirautis Lietuvių Namuose, arba tel. 416 532-3311.

• "Lokiui" skubiai reikalingas tarnautojas (barmenas). Teirautis tel. 416 532-3311 arba kreiptis į LN raštinę.

• "Lokyje" galima gauti įvairių lietuviškų maisto gaminių. Teirautis tel. 416 534-8214.

• Rugsėjo 18, sekmadienį, 1.30 v.p.p., LN seklyčioje, LN Kultūros komisija rodys dokumentinį įrašą apie Antrojo pasaulinio karo vokiečių generalinio štabo (OKW) būstinės bunkerius, kuriuose 1944 m. liepos 20 d. aukštieji vokiečių karininkai nesėkmingai bandė nužudyti Hitlerį. V.K.

• Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas Lilijos Turūtaitės, pradeda žiemos sezono veiklą pirmąją repeticiją pirmadienį, rugsėjo 19, 6.30 v. v. Toronto Lietuvių Namuose. Kviečiami choro risti sugrįžti ir laukiame naujų. Choro valdyba

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

L.K. Mindaugo-Neringos

šaulių kuopa rengia Tautos šventės minėjimą rugsėjo 11 d. Šv. Mišios 11 val. Aušros Vartų šventovėje. Po Mišių salėje – minėjimas. Meninė programą atliks iš Mississaugos, ON, atvažiuavęs Anapilio vaikų choras "Gintarėliai" (vadovė Deimantė Grigutienė). Po to – vaišės (šilti pietūs). Šventėje dalyvaus ir Lietuvos kariškiai, besimokantys St. Jean sur Richelieu kariuomenės bazėje. Įėjimo auka suaugusiems 15 dol.,

moksleiviams 7 dol.

Lituanistinė šeštadieninė Montrealio mokykla mokslo metus pradės spalio 1 d. Aušros Vartų parapijos patalpose. Dėl informacijos ir registracijos prašome kreiptis į Živilę Jurkutę-Blayne, tel. 428-0333.

Organizuojamas vaikų choras, kuriam vadovaus muz. Aleksandras Stankevičius ir Živilė Jurkutė-Blayne. Smulkesnių informacijų teirautis pas Živilę aukščiau nurodytu telefono numeriu. D.S.

Montrealio lietuvių golfo dienos (š.m. liepos 30 d.) dalyviai. Iš k. A. Piešina (Montrealis), R. Danaitis (Toronto), R. Piešina (Otava), R. Bulota, organizatorius (Montrealis)

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue de Sève
Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

A.a. Antano Šergalio atminimui pagerbti Sunny Hills, FL, gyvenantys draugai B.F. Bočiūnai, V.M. Derenciai, J.I. Lewis, J.J. Mačiulaičiai, A.R. Pečkaitienė, D. Vėlavienė, J.O. Peleckiai, užjausdami jo sesutę su vyru, Onutę ir Juozą Peleckius bei visus gimines, Kovai su vėžiu sergantiems vaikučiams Lietuvoje aukėjo \$100 (JAV). Iškeitę į kanadiškus gavome \$117.01. M.P.

A.a. Elenos Garbinčiūtės-Papley šviesiam atminimui pagerbti Augių šeima Vaikų dienos centrams Lietuvoje aukėjo \$100. O.G.

IEŠKOME moters, kuri gyventų kartu, padėtų vyresnio amžiaus porai namų ruošos darbuose, ligonės priežiūroje. High Park rajone. Skambinti tel. 416 839-9974.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūsta per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

"BALTIC TREE SERVICE". Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Dariusis Lelis: 647-519-2299 (nešioj.)

Kanados kankinių vietovėje Midlande, ON, lietuviškas kryžius, skirtas Lietuvos kankiniams pagerbti, ir prie jo lietuviai maldininkai su vėliavomis 2005.VIII.21 Ntr. B. Matulaitienės

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

SKYTRAIN LTD

TOURS & TRAVEL

2558 Danforth Ave. Toronto M4C 1L3

BILIETAI Į LIETUVĄ!

ŽEMIAUSIOS KAINOS!

SKAMBINKITE VIOLETAI

416-690-4922